

VILNIS

Mūsų Obalsis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXII, No. 23

ANTRADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 28, 1941

3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

**Edenas bandas
SSSR ir Amerika
Romanijoj
Jukelis numirė**

Andre Geraud (Pertinax) rašo New Yorko "Timese," kad Anthony Eden dedas pastangas dėl Anglijos ir SSSR susitarimo. Lordas Halifax "religiniais ir moraliniais" pateisinimais trukdė geresniems Sovietų ir Anglijos santikiams. Edenas kitą dieną daręs.

Idomu, kad lordui Halifaxui "religiniai ir moraliniai" sumetimai nekludė važinėti pas Hitlerį. Nekludė Ispaniją ir Čekoslovakiją paukoti.

Ta religija ir dorovė matyti paremta klesos interesais.

Chamberlainas norėjo geriau susitaikyti su fašizmu, pasiduodant jam, negu susitarus su Sovietais mušti fašizmą. Ir Halifaxo religija ir dora nekludė jam remti tai.

Pertinaxas, beje, mano, jog nuėmimas "moralio embargo" Sovietų Sąjungai padaryta ryšium su Anglijos pastangomis susikaibėti su Sovietų Sąjunga. Amerikai susitarimas įgi reikalingas, kuomet Japonijos militarisatai vis dažniau kalba apie karą, kartais net grąšina.

Rumanijoj savitarpio kare apie 6,000 išmūsta. Ir sukiličiai ir vyriausybė yra fašistai, tik tarp jų kilę nesutikimai. Sukilimui vadovavo trys buvę ministrai, vienas policijos galva, princas Ghika ir vice-premieras Horia Sima.

Terioje kitus, pagalios pradėjo vienai kitus terioti.

Sakoma, žydus mušė abi pusi. 700 žydų juos, apie 7,000 sužeista. 10,000 žydų perėjo Sovietų Sąjungon ir taip išsigelbėjo nuo nelaimės.

SSSR kariuomenės laikraštis "Raudona Zvaigždė" rašo, jog Italija Libijoje jau neatsigrėbė. Ji gali būti visai išmūsta iš Afrikos.

Vokiečių pasirodymas Viduržemio jūros fronte kiek apribavo Anglijos laivyno veikimą, bet nesulaukys jo visai, sakoma laikraštyje.

Jau seniaus buvo rašyta, kad Vokietijos armijos gabenimas Italijon turi ir kitą praežastį, kaip padėti italams Albanijoje. Dabar pranešama, kad naziai nuslopinę Italijoje riušius ir netris italus generulus užmušę.

Tai gali būti tik propaganda, bet, iš kitos pusės, Italijos nepajėgimas atsilaikyti nė vienam fronte rodo, kad kas nors viduje negerai.

Gal naziai ir bus atvesti palaičymui Mussolinio režimo?

Hearstas parašė ilgą tiradą prieš gerinimą santykių su Sovietų Sąjunga.

Chicago "Tribune" vis dažniau reikią baimės, kad po šio karo bolševizmas įsivyraus. McCormickai taip turtingi. Jiems baiau ir pamatyti apie tai.

Užvakr Chicagoj numirė Juozas Jukelis, plačiai Amerikos lietuviškos žinomos veikėjas. Kada buvo jaunėsis, jis yra kelis sykias apvažiavęs lietuvų kolonijas sakdamas prakalbą, skleidžiamas apsvietą. Jo mirtis suteiks daugelį lie-

ITALAI GALI BUTI IŠTRENKTI IŠ AFRIKOS

Tarybų Sąjungos kariuomenės organas teigia, kad vokiečiai bus labai sunku įsibrauti į Angliją.

Maskva, sausio 27. — Tarybų Sąjungos raudonarmiečių laikraštis "Raudonoji Zvaigždė" rašydamas apie vokiečių-anglų imperialistinį karą pastebi, kad tiek Europos, tiek Afrikos frontuose anglų generolai naudojasi gera karine strategija. Laikraštis sako, vokiečiams prisispaudusios lietingos kolosales jėgos, kad įsibrauti į Angliją.

Ant laikraščio, Anglijos apsigimimo jėgos, pačioj Anglijoj, daugeliojopai sustiprėjo nuo perėjo birželio mėnesio. Dėlto vokiečių persikėlimas per Lamanšo kanalą darosi vis labiau abejotinas. Esą negalima skaičiuoti svarbių faktorių vokiečių lėktuvų pasirodymu Viduržemio juroj, Anglų kariniai laivai visvien tenai įstengia manevruoti.

Galinga vokiečių karinė mašina pasirodė nepakankama, kad prasimuštų pro anglų stiprų jūrų laivyną ir pasiektų Anglijos krantus. Laikraštis pastebi, kad dabartinės sąlygos visai nepilnyta buvusiom sąlygomis praėitą karą ir dėlto dabar negalima tikėtis pergalės, pastimeriant vien tik ant jūrinės blokados ir orinių bombardavimų.

Italijos nepasisekinti Graikijoje sudarė palankias anglam sąlygas smogti Italus Afrikoj. Dėlto, kad anglai imasi Afrikoj iniciatyvos, dabar imasi rodytis, kad anglai gali Italus išstrenkti iš visos Afrikos. Raudonosios Armijos organas visapusiškai apdiskusavęs karinę situaciją prieina išvados, kad karas gali kelis metus užsitęsti.

Švenčioniūsus Vyriausybės Atidarbę Pirmutinę Ligoninę

Švenčionėliai. — Gruodžio 15 d. čia buvo iškilmingai atidaryta naujoji ligoninė, dalyvaujant sveikatos apsaugos komisariui drg. V. Girdejaukui. Ligoninė su neapmokamu gydymu švenčioniūsus anksčiau darbo žmoniūs buvusi tik svajonė ir sapnas, virto tikrovė. Čia buržuazijos laikais nebuvo jokios ligoninės. Ligoninės pastatymas kainavo 200,000 litų.

AMERIKOS KARIUOMENĖ NUVEKTA Į NEWFOUNDLANDĄ.

St. John's. — "Edmond B. Alexander" transportu Jungtinės Valstijos atgabeno į Newfoundlandą atitinkamą skaičių kariuomenės. Ta kariuomenė čia eis pareigas įgulus naujai įsteigto karų bazėje.

WILLKIE ILGAI KONFERAVO SU CHURCHILLU

Londonas. — Prez. Rooseveltui asmeninis pasituntys Wendell Willkie konferavo su Churchilliu antru kartą. Konferencija tęsėsi per dvi valandas.

tuvų didelio būdėsio ir skausmo.

— Jis buvo nepaprastai darbus, užsavo apsvietas skleidėjas, atsidavęs darbininkų judėjimui žmogus.

Gaila, kad jis taip anksti mirties parbloktas. V. Andrusis

Jungtinių Valstijų kariuomenė atlieka pratimus, kaip pereiti vandenis.

Italijoj Esą Gaudomi Riaušių Vadai, Bet Valdžia Nugincina

Belgradas, sausio 27. — Užsienio diplomatiniai šluoginiai čia esą gavę žinių iš Italijos, kad Milane ir Turine suimta apie 30 asmenų. Suimtųjų tarpė esą aukštų armijos karininkų ir gana žymių fašistų partijos pareigūnų. Suimtuosius Mussolinio valdžia kaltina vadovavimu riaušėm. Tie patys šaltiniai dadedą, kad areštus vykdo Hitlerio slaptoji policija.

Autoritetą turį Italijos vyriausybės žmonės kategoriškai nugincina riaušių buvimą. Vakar išleido pareiškimą, kad "užsienyje pasiklusios žinios jog Milane, Turine ir mažesniuose miesteliuose kilusios riaušės yra juokingos ir visiškai be pagrindo".

Papildomi pranešimai pasirodė Belgrade tvirtina, kad visus valdiškus trobesius Milane turį užėmę vokiečiai ir sargyboji išstatę savo kareivius.

Motina Išgelbėjo iš Ežero Vieną Vaikutį, Bet Kitas Nuskendo

Battle Creek, Mich. — Motina pamaciūs, kad josios 6 metų vaikutis įlūžo į menkai užlūsusį Gogane ežeruką, puolėsi į jį gelbėti. Antrasis josios vaikutis, 4 metų amžiaus, bėgo paskui. Šaltam vandenyj plankintui su pirmuoju, jinaį pastebėjo, kad su ledų įlūžis ir antrasis josios vaikutis. Jinaį parėję pastarajam laikyti už ledo lyties. Bet kol spėjo pirmąjį į krantą išnešti ir atsukėbiti prie antrojo, antrasis jau buvo po ledų partrauktas.

BUVĖS VOKIEČIŲ KAIZERIS JAU ESĄS 82 METŲ AMZIAUS

Doorn, Holandija. — Buvęs Vokietijos kaizeris, gyvenęs holandyj kaime Doorn, šiomis dienomis šventė 82 m. amžiaus sukaktį. I Vokietijj monarchas grįžti nenori.

WILLKIE MATYSIS SU AIRIJOS PREMIERU

Londonas. — Wendell Willkie šiandien ar rytoj tariasi pasimatyti su Airijos premieru De Valera. Spėjama, kad proga Willkie mėgins įtikinti Airijos premjerą, kad užleistų Anglijai kai kuriuos Airijos uostus.

Japonai Nori Valdyt Vakarų Pacifiką

Tokio, sausio 27. — Japonų spaudos žinomis, Japonijos užsienio reikalų ministeris konferuodamas su biudžeto komisija sakė, kad priėta prie susitarimo su Tarybų Sąjunga, idant pradėti derybas bendram gerinimui abiejų šalių santykių.

Tuo pačiu sykiu ministeris sakė, kad su Jungtinėm Valstijom santykiai negerėja, nežiurint, kad dabar Washingtonas teidžia į Japoniją išvežti daugiau karinės medžiagos, negu keli mėnesiai prieš tai.

Ant ministerio, Jungtinės Valstijos nori įsigalėti ir Atlanto vandenynė, ir Pietų Amerikoje ir sykiu Ramiajame vandenynė. Jo manymu, Ramusis vandenynas turėtų priklausyti japonam. Kol to Amerika nesupras, to Amerikos ir Japonijos santykiai esą busis įtempti.

Cleveland, Ohio. — The Standard Tool kompanijos darbininkai, skaičiuoję 600, vakar paskelbė streiką. Reikaluoja, kad kompanija atnaujintų kontraktą.

I Lietuvų Atgabeno Reikalingų Daiktų

Vilnius. — Iš kitų TSRS respublikų į Vilnių atvežiama vis daugiau įvairių daiktų. Per pastutines 10 dienų į Vilnių atvežta 6 vagonai medvilnės siūlų, 5 vagonai vilniųjų siūlų, 12 vagonų šilkinųjų siūlų, žaliavos pakirstyrtos tekstilės fabrikams. Lentvario vitų fabrikas, kuris šiomis dienomis paleidžiamas į darbą, gaus 3 vagonus vielos. Kuksuriškij popieriaus fabrikas gaus 7 vagonus celulozės ir 1 vagoną sodės, be to kitiems fabrikams atvežta po keliasdešimt vagonų kokso, ketaus (ėgungno) ir kt. žaliavų.

Jau Septynios Dienos Kaip Naziai Nepuola Londoną

Londonas. — Šį rytą jau septynios paros kaip nazij aviacija sturmingai nepuola Londono. Vienas kitas jų lėktuvas atskrenda, išmeta ir vieną kitą lengvo svorio bombą, bet skadronais nesirodo ir urminųj bombardavimų nėra.

Londono žmonės mano, kad vokiečiai ruošiasi kokiam nors staigmenai.

Rumunijos Diktatorius Perorganizavo Ministeriją

Bucharestas, sausio 27. — Premieras Ion Antonescu perorganizavo ministerijų kabinetą. Iš ministerijos išimė visus gėtinėd gvardijos narius. Vidaus ir propagandos ministerijas pavėdė gerai žinomam sava būčiuiliam gen. Dimitrij Popescu ir Nicifor Cronici.

Pats Antonescu pasilaikė premiero ir užsienio reikalų portfelius. Oficialėm vyriausybės duomenimis, riaušių visai abiejų pusių užmušta 6,000 žmonių. Nudėta vienas kitas ir buvusiy ministerijų, ėsusių prieš diktatorių Antonescu.

Maisto vyriausiu vadu skaitomas Horia Sima, vadas geležinės kulsrtos sektoriuje kelis kartus. Nė viena pastanga betgi nesulaukė pasisekimo. Kada tik Italai bandė kontraktuoti, kiekvieną kartą jie bėgo paliktuoja ir pusės milijono dolerių pasiglemžimą bėgant iš vyriausybės rūmų pradedan maista.

Iteiks Roosevelto Notą Churchillui

Londonas, sausio 27. — Wendell Willkie vakar viešėjo Londone pas premjerą Churchill ir užsienio reikalų ministerį Anthony Eden.

Į Angliją jį pasiuntė prezidentas Rooseveltas, kad patirti kokio padėties atsidurus Angliją. Pasistatusis pirmiausia pasimatė su premieru. Laikė užkandžių premieriui įteikė Roosevelto pranešimą uždarytam pakete. Vėliau Willkie pasimatė su užsienio reikalų ministru Eden. Anglijoj Willkie ketina išbūti dvi savaites.

Vilniaus Rašytojai Gave Namą Steigs Jame Kulturos Centrą

Vilnius. — Vilniuje gyvenantij rašytojai seniau buvo susirupinę įsigyti tinkamus namus. Tokius namus jie gavo šalia Bernardų sodo, prie Vilnelės upės, Trijų Kryžių kalno papėdėje, kur buvo Keliaivimo namai. Čia įrengiama rašytojų biblioteka, redakcija, skaitykla ir kt. kultūriniai įrenginiai. Čia koncentruosis Vilniaus rašytojų ir mėmininkų kultūrinis gyvenimas.

CHURCHILL PLANUOJA PANAIKINTI LAISVUS RINKIMUS I ANGLIJOS PARLAMENTĄ

Indusai Taipjau Žiuri į Chirchillo Vyriausybę, Kaip į Demokratijos Duobkasi

Londonas, sausio 27. — Anuotarpu premieras Winston Churchill paskelbė deklaraciją, kurią jisai kitais atvejais pavadinu "politine linija." Jos smulkmenų premieras viešai neaiškino.

Iškyla dabar aiškėn, kad taja "politine linija" premieras taikosi pasmaugti laisvus rinkimus ir krastų dar labiau sfašistint.

Rašytojas Peter Howard "Sunday Express" laikraštyje tvirtina, kad Churchill taikosi praveisti sunaumą, idant uždrausti laisvą kandidatų statymą ir už juos agitavimą. Churchill nori susitariti su Darbo Partijos vadais, kad statyti bendrus kandidatus. Kandidato kvalifikaciją turėtų spręsti vyriausybė, atsizvelgiant kiek kandidatas yra nusipelnęs kapitalistine valstybe. Kitais žodžiais saktant, Churchill nori rinkimus taip sutvarkyti, kad užtektų statyti tik vienus kandidatus ir kad visi už jį balsuotų, sako rašytojas Howard.

Rašytojas dar dadedą, kad taip išrinkti kandidatus jau ir dabar yra parlamentė. Nuo pradėtos karo esą buvo 50 parlamentinių vakancijų ir jas visas užpildė Churchillio pagedaijamų rinkimų budu.

Londonas, sausio 27. — Indusai gyvenanti Londone vakar apvaikščiojo Indijos "nepriklausomybės dieną." Tą "nepriklausomybės dieną" indusai paskelbė 11 metų prieš tai. Masiniam mitingė perskaityta "nepriklausomybės dienos" deklaracija. Vienoje vietoje ten sakoma: "Britų viešpatavimas Indijoje šali sunaikino ekonominiai, politiniai, kultūriniai ir dvasiniai." Tolesnį pasidavimą anglam dokumentams vadina "prasizengimu prieš žmogų ir dievą."

Kalbėtojai aštriai kritikavo Churchillio vyriausybę, kuri "sparčiai naikina demokratiją net ir pačioje Anglijoje". Šiuo sykiu kritikos davė ir Darbo Partijos dešiniensius lyderiams, kurie, anot indusų, "neįstengia suprasti, kad imperializmas ir demokratija visai nepanašūs kitiš kitam".

Nieks iš indusų kalbėtojų netiki, kad Angliją kariautų už mažųjų tautų laisvę. Anot J. F. Horrabin, jei taip būtų, tai Indija jau senai turėtų nepriklausomybę. O dabar visus gruda kalėjimam, kurie tik dręsta pateikiant Indijai laisvės. Net ir pats mitingas turėjo apsiėbiti be pasveikintim nuo žymiausių vadų iš Indijos, nes visi jie šiuo tarpu įkalinti.

Italai Susilaukė Sunkių Nuostolių

Athenai, sausio 27. — Graikų šaltinių žinomis, Italai mėgino atsiperkti Kilsura sektoriuje kelis kartus. Nė viena pastanga betgi nesulaukė pasisekimo. Kada tik Italai bandė kontraktuoti, kiekvieną kartą jie bėgo paliktuoja ir pusės milijono dolerių pasiglemžimą bėgant iš vyriausybės rūmų pradedan maista.

Be karinės medžiagos, graikai esą kasdien ima Italų į nelaisvę nuo 100 iki 200 karalių. Italai skubina pristatyti sustiprinimą sunkiai spaudžiamiem italam Kilsura fronte. Kareivius Albanijon gabena skersai Adriatikoj jurg stambiais lėktuvais.

MIAMI-CHICAGOS TRAUKINYS SUVAŽINĖJO SESIS ASMENIS

Dalton, Ga. — Southern geleželiu bėgęs "Sunbeam" traukinys iš Chicago į Miami, ties Dalton, Ga. miesteliu užvažiavo automobiliu, kuriame buvo trys jauni žmonės ir trys mažamečiai. Automobiliuje buvę visi žuvo nelaimėje.

Tarybų Sąjunga Priėmė 10,000 Rumunijos Žydų

New Yorkas. — Atitinkami žydų šaltiniai tvirtina, kad vykusiosios Rumunijoj riaušės 700 žydų užmušta ir 7,000 sužeista. Žydus esą puolė abiejų riaušinių pusės. Žydai mėginę laiveliais iš Constanza uosto pabėgti į Juodąjį Jūrą buvo nazij kareivių užbūti ir laivelyje išsėdėti.

Nežinrint Antonescu valdžios įspėjimų, kad busis sądomi 10,000 žydų, gelbėdamis savo gyvastis, perbėgo į Tarybų Sąjungos pusę.

Anglai Smarkiai Muša Italus Afrikoj

Kairo, sausio 27. — Anglų karinės jėgos panaujino puolimą ant Italų vykusios Afrikos frontuose. Kaip Libijoje, taip ir Eritrejoj angali vauoja italus ir sparčiai varosi priekyn.

Libyjon angali stengiasis pakeikti strategines pozicijas, kād galėtų paruošti sprendžiamą puolimą ant Derna miesto, svarbaus Italų uosto ir karinės bazės.

Pastaromis savaitėmis angali paėmė 25,000 Italų į nelaisvę. Vakar ir užvakar dar suėmė 1,100. Viso belaisvių angali esą paėmę 110,000 kareivių.

BUS TEISIAMAS NAZIS LAKUNAS UZ PEREJIMĄ SIENOS

New Yorkas. — Aną dieną St. Lawrence upėje suimtas vokiečių lakunas Franz von Werra, kaip valdžios organų tvirtinama, bus teisiamas už nelegalų Amerikos sienos perėjimą. Vokietis lakunas yra karo belaisvis, Anglijos valdžios atvežtas į belaisvių stovyklą Kanadon.

MIRE VENGRIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS

Budapeštas. — Vakar naktį mirė grafas Stephan Csaky, Vengrijos užsienio reikalų ministeris. Jisai pavojingai susirgo traukinyje gruodžio 9 d., kai grįžo iš Jugoslavijos pasirašęs draugiskumo sutartį.

ORAS

CHICAGO IR APYLINKĖS
giedra, bet truputį šaltai. Temperatūra svyrus tarpė 15 ir 20 laipsnių virš zero.

Lietuvos TSR VALSTYBINĖ BIBLIOTEKA

721271

“VILNIS”
(The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$2.50; six months \$1.50. Chicago \$7.50; six months \$3.75; foreign countries \$8.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3112 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455
Entered as second class matter September 23, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Juos Pritrenkė

“Tėvynės” redaktorius beveik verdamas guodžiasi, kad Lietuvos darbininkų ir tautininkų režimo valdininkų nelaimė baisiai pritrenkus Amerikoj tokius kaip pats tas ponas redaktorius. Pritrenkimas toks, kad

“Daugelis nebemato vilties, daugelis užmerkia akis, lyg nenorėdami žiūrėti į išsižiuosius giltinės veidą. Ju nusiminimas didėja dar iš to, kad didžiama Amerikos lietuvių pasilekta šalti, abejūtiški, pasitenkinę savimi arba nuleidę rankas. O gi Amerikos lietuviai sudaro nemažą lietuvių tautos dalį. Tą mes taip daug sykų prisimenam, o prisimenei nematome, kad Amerikos lietuviai tebebutų gyva tautos dalim, kokia pirmiau buvo.”

Tikrai, tokius kurie niekadoms naudingo darbo nedirbo ir nemoka, kurie bandė arklį kitenyinių ir kitais panašiais bizniais verstis, tokius Lietuvoje perversmas pritrenkė ir Amerikoj ir Lietuvoje.

Bet pritrenkimas tokių žmonių kaip tik ir eis naujai ir Amerikos lietuviams ir Lietuvai.

Tautininkų “Vienybė”, kuri šimtu nuosimčių rėmė smetoninį režimą Lietuvoje, irgi nusiminoma. Vienas tautininkų šulų tame laikraštyje išmetinėja:

“Klausimą, ar tuo keliu eina Lietuvos vadavimo darbas, pamąrinęti spaudoje mus skatina faktas, kad, nors jau praėjo daugiau pusmetis laiko, o Lietuvos vadavimo darbas, atrodo, dar ne kažin ką pasistumėję priekin, ir, nepalyginamai, yra atsilikęs nuo kitų tautų to paties atlikto darbo. Tos pat nuomonės yra ir visų mūsų lietuvių srovų “vadai” ir “paprastieji mirtingieji.” O kas dar blogiau, kad kelias, kuriuo einama į šį tėvynės vadavimo darbą, neatrodo, kad žadėtų per didelį pasisekimą ir ateityje.”

Smagu matyti jų nusiminimą ir beviltę. Tas jų darbas, neva Lietuvos “vadavimas” yra ne Lietuvos naujai, bet jų pačių.

Lietuvai vadavimo nereikia, bet jis išsižadamas. Ji laisva, saugi ir jos liaudžiai užtikrinta ateitis.

Rinkimas pinigų neva Lietuvos vadavimui yra apgaulė.

Rinkimas pinigų “pabėgėliams šelpti” irgi neremtinas. Viena, siuloma Amerikos lietuvių sunkiai uždirbtais centais šelpti fašistinio tautininkų režimo valdininkus ir žvalgybininkus, kurie engė Lietuvos žmones.

Antra, į Vokietiją pinigų pasiūsti negalima dabar. Taigi, rinkikai ir čia apgaulioja žmones.

Trečia, jei ir būtų galima pasiūsti, tai juk būtų paremta daugiau nazių, kaip kas kita.

Amerikos lietuviai tatau gerai supranta, delto tas jų “vadavimo” ir “šelpimo” darbas taip nesiseka. Net ir SLA kuopos atsisako aukoti smetoninio režimo žvalgybininkams ir kitiems ponams, atbėgusiems pas Hitlerį.

Reikia pasakyti, kad “Tėvynės”, kuri yra SLA organas, nuolatiniškai reikalavimas aukų fašistinio režimo valdininkams, blogai atsiliepa SLA. “Tėvynės” redakcija, tad kenkia SLA gerovei vedama fašistinė agitacija.

“Tėvynė” taipgi įtalinio kelis laiškus, rašytus iš Berlyno, kurie buvo niekas daugiau kaip nauji propaganda. Tatau irgi blogai atsiliepa Susivienijimui.

“Vienybės” ir “Tėvynės” nusiskundimai, kad Amerikos lietuviai nepaiso smetoninių fronto, kad niekas neremia fašistinio režimo šulų pas Hitlerį subėgusių, tik

padrąsina daugiau veikti fašizmo priešus, pažangesnius Amerikos lietuvius.

J. Jukelis

Sis raštas daugeliui suteiks širdperšos, populio ir didelio liudėsiu. Taip mes jaučiames. Žinome, taip jausis daugelis Amerikos lietuvių, kurie pažino J. Jukelį, o pažino jį labai daug lietuvių po visą Ameriką.

Užvakar vėlai mirė J. Jukelis, plačiai žinomas lietuvių darbininkų veikėjas, kuris budamas jaunesnis yra aplankęs, po kelis sykus, visas lietuvių kolonijas, sakydamas prakalbas, skleiddamas apšvietą.

Jis mirė nuo sunkaus susižeidimo. Teisybė, jo sveikata jau tulas laikas buvo negeriausia, bet jei ne susižeidimas darbe, jis dar būtų ilgai gyvenęs.

Jukelis buvo savamokslis, bet labai gabus ir geras prakalbininkas, organizatorius, apšvietos darbo vedėjas.

Pastaruoju laiku, iš prielasties savo darbo, jis jau po kolonijas nevažinėjo. Gyveno jis Chicagos priemiesty Roselande ir veikė vietoj. Čia jis uoliai platino literatūrą, žodžiu skleidė apšvietos darbą, veikė veik visose organizacijose.

Jo mirtis yra didelis nuostolis lietuvių darbininkų judėjimui.

Gaila, kad jis turėjo pasitraukti iš gyvyjų tarpo peranksti. Ilgiau pagyvendamas jis būtų dar atlikęs daug sverbaus darbo.

Prieš Karą

Kun. John O'Brien, Notre Dame Universiteto profesorius, ragina Amerikos žmones atmesti prez. Roosevelto bilių, kuris priimtas temptų Ameriką karan.

Profesorius sako, kad apie 10 nuosimčių Amerikos žmonių, kurie nori karo, veda karo propagandą ir sudaro karo isterijas. Gi didelė dauguma Amerikos žmonių karui priešingai.

Priešingieji turėtų daugiau budėti ir atmušti karo skymus, neleistu Ameriką karan įvelti.

Naujos Pastangos

Sakoma, kad Anglijos užsienio reikalų ministeris Anthony Eden daro naujas pastangas dėl geresnių santykių su Sovietų Sąjunga. Ryšium su tuo ir Washingtonas nuėmė “moralinį embargą” Sovietų Sąjungai.

Lordas Halifax, budamas užsienio reikalų ministeriu, trukdė gerinimui ryšių. Jį iš Londono išsiuntus, dalykai pagerėsią.

Japonijos vyriausybė vis dažniau ir šurkščia kalba prieš Ameriką, o tas irgi sudaro gerą priežastį Amerikos ir Sovietų santykių gerinimui.

Reikia laukti geresnių Amerikos ir SS-RR santykių, o gal ir Anglijos ir SSSR.

Jie Žinojo

Washingtono apskaičiavimai rodo, kad republikonių kandidata Alf. M. Landona, 1936 metais, daugiau piniguočių rėmė, kaip republikonių kandidata Wendell Willkie, 1940 metais.

Visiems žinoma, kad Willkie labiau susirėšęs su piniguočiais kaip Landonas, kodėl jį mažiau jie rėmė?

P piniguočiai matyti žinojo, kad abudu kandidatai — ir republikonių, ir demokratų — yra jų kandidatai. Jie delto parėmė tą, kuris jiems buvo geresnis prospektas. Kai kurie jų, gal iš asmeninio taškaregio parėmė daugiau Willkie, bet dauguma jų rėmė Rooseveltą.

Karo klausimas rinkimuose buvo pats svarbiausias, o dabar jau matome, kad karo klausimu nėra skirtumo tarp Willkie ir Roosevelto.

Anglijos Darbo Partijos organas “Daily Herald” išniekino Liaudies Konvenciją ir jos delegatus. Dabar tas laikraštis susilaukė tokios pirties, kokios tikrai nesitiekė.

Protestai pradėjo plaukti iš visų pusių.

A P Ž V A L G A

NESIDUODA AKIS DUMTL.

SLA 63 kuopos, Chicagoje, narys rašo “Naujienuose”, kad tos kuopos susirinkime skaitytas laiškas nuo “lietuvių šelpimo komiteto” prašantis aukų:

“Po ilgų diskusijų dauguma narių nutarė šitą prašymą atmesti, nes pabėgėlių daugumoje yra A. Smetonos viešpatavimo laiku valdininkai.”

SLA 63 kuopos dauguma narių mat geriau supranta už savo organizacijos viršininkus. Jie žino, kad tie pabėgėliai buvo Lietuvos liaudies engėjai, kitaip jiems nebuvo reikalo bėgti.

Prašymas pinigų šelpimui neva “nuo rusų okupacijos” pabėgusių yra apgaulė, nes rusai Lietuvą nėra okupavę. Lietuva prisidėjus prie didžiulės Sovietų Respublikų Sąjungos, bet ji neokupuota.

Tas komitetas taipgi yra ne taip pasivadinęs. Jis turėtų vadintis: “Smetoninių valdininkų ir žvalgybininkų šelpimo komitetas.”

Reikia žinoti ir tai, kad tie pabėgėliai yra nazių Vokietijoje, o ne teledidžiama joks šelpimas iš Amerikos. Renkanti aukas, taigi, slepia nuo žmonių labai svarbų faktą.

VISAI “SUSIKONEVEIKĖ.”

Lietuvoje pagerbti ir sesnesnių laikų liaudies švietėjai, rašytojai—Vincas Kudirka, Bilininas, Zemaite ir kiti. “Naujienuose” delto vadina naują Lietuvos valdžią šarlatanais ir kitaip piktai pravadžiuoja.

To laikraščio redaktorius, kuris baigia susikoneveikti bepludamas Sovietus ir bolševikus, nesitveria piktumu, kad ir Kipras Petrauskas ir Liuda Purėnienė veikia Lietuvoje, bendradarbiauja su nauja valdžija. Netik Petrauskas ir Purėnienė, bet ir buvę Grigaičio draugai Steponas Kairyis ir K. Bielinis dirba naudingą darbą, kuomet Grigaitis spiaudosi, rėkauja, blaškosi lig karštines apimtas.

Dar daugiau, jie ten dirba naudingą darbą, o jis čia pasikinkęs smetoninių fronto, kapituliuojęs klerikalams ir fašistams.

GERAS REISKINYS.

A. T. Vienuolis kunigų laikraštyje “Draugas” rašo:

“Stebukli pasutulyje nelaukim ir jų nieškokim. Jei kiti dingimo ir nuoslabaus gyvenime pasiekime, tai vien tik darbo dėka. Iš visų sielvartų, širdies ir dvasios kančių išsivaduosime tik kruopščiai, niekad nepailsamam darbu. Tiesiog darbo šiaudien kiekvienam mūsų gyvenimas skiria su kauptu.”

Geras reiskinys, jei taip tikrai ir yra.

Mums rodo, kad bent kas to laikraščio redakcejoj tiki stebuklams, tik jau ne šventiems.

Pavydžiui, tam pačiam “Draugo” numery, editoriale, džiaugiamasi, kad Vo-

kietijos imperializmas pasuko “į rytus”. Tą pasukimą ponai redaktoriniai mato Rumanijos riaušėse, savitarpio kare.

Laukimas ir stiprus tikėjimas, kad Hitleris vykdys jų troškimus jiems visur rodosi.

Tas tikėjimas bent dabar veik lygu tikėjimui į stebuklus.

ISTIKIMI TRNAL.

Argentinos lietuvių laikraštis “Momentas” rašo:

“Todel ir Argentinos socialistai visada stovi su imperializmu, nes yra priešingai tautiniam pasiliosavimui. Už tai ir pripažysta teisingai imperializmus (tarpusavinius) karus, bet nepripažysta tautinių pasiliosavimų karų. Užtai jie dabar ir padeda stambiems kapitalo turtams, skaldydamai darbininkų judėjimą, kas yra ne kas kita, kaip klaidingos teorinės pozicijos pasekmės.”

Argentinos socialistai nėra išimtis. Francuzų jie uoliausia puolė priešingus Daladiero politikai, o ta politika buvo pragaistinga Francuzijai.

Anglijoj Bevinas, Morrisonas, Atlee stovi pirmose vyriausybės eilėse ir naudojami darbininkų reikalų negimui, jų teisių mindžijimui.

Jau žinoma jų rolė Vokietijoje—balsavimas už Hindenburgą, kuris perdavė valdžią Hitleriui.

Lietuviai socialistai, ypač Chicagos “Naujienuose”, uoliai stoja už karą, už visą reakcinę stambaus kapitalo politiką.

“Naujienu” socializmo vadai jau dabar stambiausiai imperializmo šulai.

Sveikatos Beieškant

Hot Springs, Arkansas.—Sis miestukas pagarsėjęs savo mineraliniais vandenim. Čia suvažiuoja daugelis sveikatos ieškoti, kurie kitur gyvendami ir gydymojiu pripažystami nebeapgydomais. Daugelis, bent dalinai, atgautu sveikatą ir pabuvoję kiek čionai gryžta atgal iš kur atvyko.

Daugiausiai čia suvažiuoja gydytis kenčiantieji nuo svarių gėlimo (arthritis), reumatizmo, nervų suirimo ir tt.

Randasi keli ir lietuviai. Du yra iš Chicagos, Brighton Parko apieplinkė, vienas iš Bostono ir eks-chievaldielis B. Kirstukas. Ar eis lietuviai pasveiks, ateitis parodys.

Cia yra apsigyvenęs lietuvis A. Talaska. Turi rūmtingauze ir is to darosi pragyvenimą jau bene dešimti metai.

Miestelyj industrijos jokios nėra. Visi vietiniai gyventojai pasiliko iš svečių-ligoniu. Oras dabartiniai laiku nėra persaltas, bet ir ne peršilta. Šio mėnesio 13 smurkoko paljoji ir grindaugė grautinis su žalbiais. O 18 jau turėjome biskį sniego, nors ir nedaug. Temperatūra tą rytą buvo 32 laipsniai, bet į dieną pakilo iki 50.

Abelmai, čia oras nepastovus, bet primimus. Apie stubas apsidelia medeliais ir krumokšniais, kurie dar su lapais. Kienuose pasėta žolė jau žaluoja, bet laukuose dar ruda.—B. K.

RYTIEČIAI TURĖTŲ PAGALVOTI

Lietuvių Literatūros Draugijos centras paskelbė vaizgos rezultatus. Viso gauta naujų narių 740. Bet dar vis gaunama.

Septyniolika kuopų daugiausia gavę narių yra sekamos:

- 52—Detroit 73
- 19—Chicago 59
- 116—Chicago 42
- 10—Philadelphia 37
- 104—Chicago 38
- 22—Cleveland 26
- 11—Worcester 23
- 79—Roseland (Chicago) 20
- 1—Brooklyn 18
- 85—Haverhill 16
- 2—So. Boston 15
- 86—Chicago 15
- 147—Brooklyn 14
- 62—Stoughton 13
- 66—Grand Rapids 10
- 123—Gary 10
- 188—Detroit 10

Taigi, 17 kuopų gavo 429 naujus narius, o tai daugiau negu visos kitos kuopos sudėjęs bendrai.

Manau, neteks ginčytis, kad visos kitos kuopos, išskyrus šias 17, galėjo kur kas daugiau gauti. Teisybė, ne visos kuopos galėjo gauti po kelis dešetus, bet daugelis galėjo ir tai, jei būtų dirbę. Kitos galėjo gauti po kelis narius.

Reiktų j tai kreipti dėmesio.

Visiems rytiečiams ypatingai reiktų susirūpinti daugiau vajais. Štai ką rodo analizas šių 17 kuopų:

Nuo Clevelando į rytus yra 7 kuopos, gavę 138 naujus narius.

Didurvakarių—tarp Clevelando ir Chicagos—10 kuopų gavę 291 naujų narių. Tik dvi kuopos—Detroito 52 ir Chicagos 19—gavę 132 naujus narius, o tai tik 6 mažiau kaip visos septynios rytiečių kuopos bendrai sudėjęs.

Chicagoje 5 daugiausia gavę naujų narių kuopos turi 164, tai kur kas daugiau, kaip visos rytiečių kuopos daugiausia gavę.

Jei ne Philadelphia, Worcester ir Brooklyn, rytų kaip ir nebūtų.

Ir pats Brooklynas tik 32 naujų turi, per dvi kuopas,

tai labai mažai, sulyginus su kitom kuopom, sakysim, Detroito ir Chicagos.

Rytiečiams reikia rimtai tuo reikalu susirūpinti. Juk visiems žinoma, kad daugiausia lietuvių yra Pennsylvaniaj ir Massachusetts.

New Yorkas su dalim New Jersey taipgi turi skaitlingas lietuvių kolonijas.

Ar rytiečiai mano, kad vidurvakariuose kitokie lietuviai, kad čia galima daugiau naujų narių gauti?

Žinoma, ne kitokie. J. Rainys parodė su LDS vajum kad rytuose galima taipjau gauti naujų narių.

Pas daugelį mūsų veikėjų yra apsilieidimo. Kita dar blogesnė yda, tai įsitikinimas savęs, kad čia negalima veikti, tik kitur. Ši yda, žinoma, paėina iš apsilieidimo—tai patiesinimas neveikumu, apsilieidimo.

Siemet įrašyti narių į Literatūros Draugiją nebuvo sunku. Viena, trečdaliu mokeskis nepinginta. Kita, Lietuvoje fašizmo susmukimas gerai paveikė Amerikos lietuvius.

Kur negauta naujų, o lietuvių yra nemažai, tai tik delto negauta, kad nedėta pastangų.

Mūsų spauda irgi turi pasirūpinti, ar geriausia ji veda propagandą ir agitaciją laike vajų.

Laisviečiai ypač turėtų tuo susidomėti, nes jų teritorijoj kaip tik praėjo vajus prasciau ir tam nėra pateisinimė. V. A.

Atstovų Butas Pritars Stajumi Dvieju Šimtu Naujų Liaučių

Washingtonas.— Atstovų butas priėmė prez. Roosevelto pasiūlymą statyti 200 naujų prekybinių laivų. Sykiu užkyrė reikalavimą skirti \$300,000,000 statyba finansuoti.

Atstovas Howard W. Smith siūlė administracijos bilių uždrausti darbininkams organizuotis įne žmonėse, kur kalbami laivai bus statomi. Kitas atstovas davė sumanyng uždrausti tose žmonėse dirbti žmonėms, kurie “skelbtų vyriausybės nuvertimą jėga.” Sumanymas praėjo.

Mokslo ir Literaturos Kampelis

NE TAIP NAUJA

Naujoviniai karai ir naujovinė diplomatija nėra taip nauja, kaip mums atrodo.

Dr. Neilson Debovoise, iš Oriental Instituto, tyrimų skyriaus, prie Chicagos Universiteto, štai ką nurodo: Kai kuriuos karo pabuklus žmones naudojavo jau 4,000 pirm krikkščionybės.

2,500 B. C. jau naudota plieninės kepurės, kaip vokiečiai dabar dėvi.

Miestai ir valstybės darydavo sutartis, paktus ir juos laužydavo kaip dabar daroma.

Armijos darė maneuvrus viena kiti apsupti.

Asyrijos armija 800 B. C. jau vartojo savo rušies tankas.

Asyrijos imperija, budavota per 700 metų pakriko per 20 metų. Jis mano, kad Asyrija bu-

vo panaši į dabartinę Vokietiją.

Kiek vėliau, rodos Hanibalas naudojo slonius, kaip dabar tankai naudojami. Tai buvo baisus teroras priešoj armijai.

Scipio sumušė Hanibalą naudodamas keistą strategiją. Vietoj ginti Ryma, Scipio išėjo su savo armija į Ispaniją, sumušė paliktą mažą Hanibalo armiją jo brolio komandoj, paskui persikėlė į Afriką ir ten sustikęs Hanibalo armiją, jau gerokai išvargusia, apdaužyta, sumušė ją.

Visai naujas dalykas šių dienų kare tai orlaivis.

Suprantama, labai senai žmonės neturėjo ir parako, nežinojo kaip naudot sprogtamą medžiagą, tai ginklu neturėjo tokių, kaip dabar.

Mušė daugiausia fizine jėga.

Budavokime Darbininkiskais Organizacijais ir Spauda

Moterų Skyrius

Fašizmas ir Karas Moterim ir Kultūrai Pragaistis

MOTINŲ PADĖTIS SSSR

Sovietų Sąjungoj pernai buvo net 44,200 motinų turinčių po daug vaikų. 395,829 motinos turi nuo 7 iki 10 vaikų.

Kaip tėvai gali išmaitinti didelės šeimos?

Sovietų Sąjungoj jau keturi metai, kaip praversta įstatymas teikti valstybės paramą motinoms, kurios turi daugiau vaikų.

1930 metais išmokėta tokioms motinoms 200,200,000 rublių, o pernai jau išmokėta net 1,106,400,000 rublių.

Virš bilionas rublių motinų paramai. Tai graži parama.

SSSR taipgi yra pristeigta gimdymo namų.

Motinos taipgi gauna mokėti už 8 savaites prieš gimdymą ir už 8 savaites po gimdymo. Gauna tos, kurios pirmaui dirbo ir gauna tiek, kiek dirbdamos gaudavo mokesčius.

Dabar skubiai steigiami pošilio namai neščioms moterims. Ten joms duodama geriausia priežiūra. Tokių namų jau yra nemažai Maskvoj, Leningrade, gražiam Alma-Ata, Charkove, Mariupolyje ir eilėje kitų miestų.

Dar 1919 metais Sovietų valdžia įsteigė Kūdikį Globos Tarybą, kuri rūpinasi motinomis ir vaikais.

Dabar SSSR turi apie 1,000 vaikams poliklinikų ir ambulatorijų.

Tūkstančiai vaikų kas vasara suvezama iš miestų į vasarvietes.

Patys geriausi, patys gra-

žiausi miestų kampeliai, pavėsingi sodai yra paskirti vaikų parkams. Bulvaruose yra padarytos aikštelės vaikams žaisti. Ekvatoriijoje, pacioje geriausioje Krymo pajūrio oro gydykloje, yra įsteigta visąsąjunginė vaikams gydykla. Prie pat jūros kranto, Aju-Dago kalno pašlaitėje, yra įsteigta žavinga vaikams stovykla sanatorija, vadinama "Arteko" vardu. Seniajai minėjusi savo 15 metų sukaktuves. Per paskutinius metus vaikų sanatorijoje vietų skaičius padidėjo 5,000 ir dabar jau prašoka 45,500.

Pristeigta daug konsultacijos (patarimo) punktų neščioms moterims. Vien Orechovo-Zuevskio srityje, Maskvos apygardoje, yra 12 tokių konsultacijos punktų ir 1,840 lovų vaikų lopšeliuose. Šiais laikais krašte yra apie 5,000 konsultacijos punktų moterims ir vaikams. Pienu virtuvių anksčiau visai nebuvo, o dabar jų yra jau 1,800. Sukurtas didžiulis vaikų lopšelių tinklas. Miestuose jų yra 675,634, o klostuose — 127,823. Kasmet javų valymo laiku yra organizuojami vadinamieji sezoniniai vaikų lopšeliai, kuriais pasinaudoję daugiau kaip keturi milijonai kldikių.

Taiči, motinų, kaip ir gerūdių, reikalauja Sovietuose kudi aprūpinta.

Ačiu tam, per vienus metus SSSR padaugėjo 3,000,000 gyventojų.

M.

Fašistai mokina Ispanijos šeiminkines kaip apsiesti su mažiau maisto, drabužių ir kitko. "Falangos" (isp. fanų fašistų organizacija) narė, su haltu žiurste, aiškina moterim, kad prie fašistinės tvarkos kitaip ir negali būti kaip tik... susivėręti diržus.

JIE IŠLIPO TIES KAREIVINĖM

Atvažiavau į Miami Beach, Fla. Nusirandavojau mažą kambarėlį. Jisai man atrodė nepatogus ir skurdus. Greta kitas lygiai tokio jau nemkumo. Jame gyvena jau nau pora ir jų pusės meto vaikutis. Jaunutėlis žmogus daugiau verkia negu tyli.

Pristatyta ir dar stoma eibės kareivinių. Autobusas stosto. Jau nuoliai iš jo palengva, lyg nenorom, išlipo. Nuleidę galvas, lyg mirusį lydin, jie nuėjo linkui kareivinių.

Rytai ir vakarai čia gana vėsūs. Apšildymo nėra. Storo užklojimo vaikutis nepakenčia, persunkti jam. Be to ir oras tvankus. Tam pačiam kambarėje ir verda ir baltinius džiama. Tik skalbti eina į išeinamąją. Moteriškėi vargingai išrodo. Mažai iš kambario kur pasirodo.

Man liūdna pasidūrė. Bus cementiniu vieškeliu riedėjo, o aš mačiau ir norėjau žinoti, kaip jų motinos reaguotų, jeigu vietoj mažes jos čia būtų?

Eva Simans.

GERA KNYGA

"The Soviet Power," Parašė kun. Hewlett Johnson, Išeido International Publishers, New York. 352 Pusi., Kaina 35 Centai.

Ne mano dalykas agituoti skaitytojas susipažinti su bažnytininkų raštom knygom. Bet, kaip kada reikia padaryti išimtis.

Šių žodžių rašėjui ką tik teko perskaityti knygą, parašytą Centurio katedros diakono (An-

glijoj), kunigo Hewlett Johnson "The Soviet Power." Gailla, kad gal negreitai tą knygą gausime lietuvių kalboje. Nebent jų išleisti naujosios Lietuvos draugai. Čia noriu bent trumpai atpasakoti kaip kun. Johnson žiuri į demokratinės laisvės kapitalistinių valstybių. Jis rašo:

"Anglijoje turime visokias laisvės ir biedniausiam darbininkui nėra uždrausta rudyti kad ir brangiausius cigarus; vakarinės dalies Londono šeiminkėm neuždrausta pirkis krautuvisė ką tik jos nori—jei tik pinigų turėtų."

Skaitant šią žymaus kunigo parašytą knygą tiesiog stebisi: kaip dvidešimto amžiaus "civilizacija" gali pakęsti ta, kas šiandien delasi pasanlyje. Pavyzdžiui:

Pačiais sunkiausiais krizio laikais, 1932-33 metais, Amerikoje sumankinta šeši milijonai melžiamų karvių, du milijonai avių, keli milijonai pusių ir kt. Tais pačiais metais vienas prekinius laivus nuplunkė į Ispaniją iš Amerikos su tavoru, ir jau buvo prisikrovęs dešimtas tūkstančių tonų apelsinų pargabenimui Anglijon. Tuo tarpu laivo kapitonas gausa įsakymą, jog apelsinai Anglijoje nebus galima parduoti su pelnu, tad legal suverčia jį vandeni. Laivas sugrįžo tuščias, o šimtal tūkstančių Anglijos piliečių tą vasarą neįstengė nei po veinę apelsinų nupirkti.

Įkvaydoj šių faktų, kunigai Johnson nesitėbi nei kiek, kad šeštoje dalyje pasaulio laivus jau kitaip tvarkio.

Jis net jau nei nebepergersti kapitalistinės sistemos palaikytojus, kad jie bent kiek "susiprastų," jei nori ilgiau pasilaikyti. Kun. Johnsons faktais įrodo, jog nebetoliimi tie laikai, kada visas pasaulis nutrenks šią, kaip jis vadina, "nekrizišonišką" sistemą ir įsteigs naują, tikrai krikišonišką pasaulį, kuriam nebus turėjų nei ubagų.

Įdomus kunigas Johnsons, bet daug įdomesni jo knyga "The Soviet Power." Jis pats buvęs fabrikantas, inžinierius. Daugelį kartų lankėsis Sovietų Sąjungoje. Taiči, su savo tema jis gerai susipažinęs.

Patariu kiekvienai šio skyriaus skaitytojai įsigyti kun. Johnsono knygą ir perskaityti, kurios tik bent kiek gali paskaityti angliskai. Knyga didelė, virš 350 puslapių, o kaina tik 35 centai. Studentė.

KAIP PRIŽIURETI GĖLES ŽIEMĄ

Daugumas gėlių nenustoja augusios išstus metus, jos leidžia naujas šakutes ir kai kurios žydi net ir žiemą. Todėl svarbu yra sudaryti joms tokią sąlygą, kad jos tinkamai augtų.

Pirmoji eilė kambarinės gėlės turi turėti pakankamai šilumos ir šviesos. Užtat žiemą jas reikia laikyti net palangėje, bet ant tam tikslu padarytų laptelių. Jei, kambarinės gėlės reikia paskirstyti taip, kad reikalaujančios daugiau šilumos būtų sustatytos šiltesniuose kambariuose, mažiau šilumos reikalaujančios—šaltesniuose; daugiau šviesos reikalaujančios arčiau langų, mažiau šviesos reikalaujančios toliau nuo langų ir žiemą visai neauogačios gėlės, kaip, pavyraivis svogūninės, tiesiog pastatytos kur nors po suolu ar panašioje vietoje.

Aukštesnės temperatūros 18 laipsnių Cel. reikalauja šios kambarinės gėlės: fikusai, kinų rožė, asparngusai, kai kurios palmių veislės (Livistonai chinensis, L. australis, Phoenix dactylifera, Arenga saccharifera, Brahea Roelzi ir kt.), filendronai, santpaulijos ir kt.

Prie 8 laipsnių Cel. šilumos gerai laikosi šios gėlės: įvairūs kaktusai, primulės, pelargonijos, mirtos, lauro medeliai, jaronimai, alifojai, oleandros, kambarinė eglutė (araukarija), agavos ir kryzantemos.

Tamsesnėse vietose gali stovėti primulės ir kambarinė eglutė (Araukaria).

Toliau, kambariuose būdoms gėlės reikalauja pakankamai oro ir drėgmes. Kambarius, kur gėlės stovi reikia vėdinti ir žiemės metu, žinoma, negalima aidaryti to lango ar fortekės, prie kurio stovi gėlės. Aidaryti visada reikia to lango fortekę, prie kurio nėra gėlių. Laistyti gėles rudenį ir žiemą reikia iš vis mažiau. Užtenka jas palieti kas antra—trečia diena. Jei kartais vazonų žemė yra šlapia, tai ir dar rečiau laistyti. Tankiau palieti reikia primulės, kryzantemas, santpaulijas, filidendronus. Rečiau lieti (kas 2-3 dien.): kinų rožės, pelargonijos, fikusai, asparngus, lauro medelius ir kt. Vieną kartą į savaitę palieti: įvairius kaktusus, alifojus ir agavas.

Jeigu kartais atsitinka, kad palaištyti gėlės užmirštame ir tas, kurioms drėgmė būtina ir jos pradeda vysi, tada geriausias būdas joms atgaivinti, tai vazoną įstatyti į indą su vandiniu pav. Iškėte, blūdą ar ką kitą ir apipurškinti lapus.

Kartais gali atsitikti, kad gėlė pradeda vysi ir nuo perleimės. Mes nežinodami priežasties, liejame dar daugiau ir taip pribaugiam. Vystantią gėlę reikia išmūsti iš vazono ir patikrinti šaknis. Jei šaknys nuo drėgmes pradėjusios rudos ir puvančios, tai jas aštriu peiliu reikia apipiaustyti, apbarstyti trintu medžio anglimi ir persodinti į naują žemę. Tokią po operacijos gėlę reikia daugiau globooti iki ji prigis laikyti šiltesnėje vietoje ir nuolatos apipurškinti vandeniu.

Rudenį ir žiemą kambarines gėles dažnai užpuola įvairūs parazitai, dažniausiai utėlės, kurios reikia ku greičiausiai išnaukinti. Utėlės būna šarvuotos, pasidengusios šarveliu—kietos, rudos ir juodos spalvos. Jos daugiausia puola palmes. Niekinti žalio mūlo skiediniu (1 litr. vandens—15 gr. žaliojo mūlo). Plauti reikia triant atsargiai gėlių lapelius minkštu šepetėliu. Kitos utėlės būna be

šarvelių, minkštos, baltos spalvos. Jas galima nuplauti tiesiog paprastu vandeniu.

Kiti utėlinės vadinama amrais, kurie gėles puola per istarus metus. Su amrais kovoti žaliojo mūlo skiediniu, o jei neveikia, tai tabokos dumais. Amrais apipiltą gėlę įnešti kur į aplinai uždaroją nesaltą patalpą, paslėpti puodą su degančiais lėtai tabokos stiebiais ar lapais ir taip palikti visai parai. Tabokos dumai amarus užnuša.

O. Sakalauskaitė-Skeivienė.

SĄRYŠIO TARIMAI

Vidurvakariųjų Valstijų Lietuvių Moterų Sąryšio posėdis įvyko sausio 22 d. "Vilnius" svetainėje. Siame posėdyje dalyvavo moterų klubų atstovės.

Pirminkė O. Remeikienė raportavo, kad dirbanti daug del prisirengimo prie kovo 8 d.

Sekretorė raportavo, kad išrašiusi visiems klubams ir net į kitas valstijas, kad visi rengtųsi prie businio paminėjimo kovo 8 d. ir rašytų juo daugiau kovo 8 d. laidai "Moterų Skyriuje." Taipgi rašiusi juo daugiausia tuo klausimu ir spauda.

Nutarta rengti plačiausias peningamas kovo 8 d. Lietuvių Centro svetainėje, 3133 S. Halsted St.

Programą pildyti nutarta pakviesti visus moterų pažangių chorai. Taipgi pakviesti Suvalkiečių Chora.

Komisija sudaryta sekama: O. Remeikienė, A. Swort, K. Keturakienė, M. Slančiūskienė, B. Klastauskienė, N. Nevarauskienė, E. Klastauskienė, O. Garskšienė ir bus dar daugiau.

Čia išlas bus Springfield, Ill. kad pagaidytų kalbėtojas iš Chicago. Nutarta rengti ir užklausti, kada jos rešys apvakišiojimą.

Nutarta, kad kovo 8 d. parengime kalbėtoja kviesi O. Remeikienę, taipgi vieną sveitinantę.

Pirmininkė paskirta K. Keturakienė. Visos pasisakė už daugiausia dėjamą pastangą, kad sutrauktų visas Chicago Lietuvių moterų jėgas ir įrodyti svetui, kad moterys moka ir gali vieningai veikti.

Sekr. J. Skeberdytė.

Roselando Moterų Prelekcija

Roselando Moterų Klubas rengiasi turėti prelekciją sveikatos klausime, kuri įvyks penedėlyje, vasario 3 d. Prelegent bus Dr. S. A. Slakis. Įžanga vėdinė. Įvyks Darbininkų svetainėje, 10314 Michigan ave.

Prelekcija yra rengiama tik del moterų. Tema: "Gyvenimo Permaina." Malonėkite atsilaukyti skaittingai ir atsiveskite suom drauges, nes, tai bus labai svarbi prelekcija ir sužiniosime daug dalykų, kuriais galėtume pasinaudoti.

A. S.

SUGAVO VOKIETŲ KARO BELAISVI USA PUSĖJE

Ogdensburg, N. Y.—Jungtinių Valstijų vandenų policija suėmė baroną Franz Werre, kuomet jisai plaukė laiveliu ir be irklų plaukė St. Lawrence upę ir Jungtinių Valstijų pusę. Patyrinėjus pasirodė, kad suimtas yra vokiečių lakūnas, pabėgęs iš Kanados koncentracijos stovyklos. Jisai tenai buvo laikomas kaip karo belaisvis, šepetėliu. Kitos utėlės būna be

Šį straipsneliai perspaudiname iš "Valstiečių Laikraščio" einačio Kanne, Tarybų Lietuvoje. Mieras paliekame taip, kaip jos vartojamos Lietuvoje. Litrus lyginasi maždaug mūsų kvadrantui. Gi kilogramas—apie du ir pusę mūsų švyrų. (Mok. Skyr. Red.)

KĄ GALIMA PAGAMINTI IS MORKŲ

Morkų blynai.—Imti sveikas morkas, nuplauti, nusukinti ir sutarkavus pridėti kvietinių miltų, kiaušinių, truputį cukraus ir druskos. Visą gerai išmaišyti į ne per daug tirštą masę ir dedant šaukštais nedideliais blynėliais į keptuvę, kepti ant silpnos ugnies. Stalana duoti karštus su cukrum arba su grietine.

Morkų Uogienė.—Nusukutus morkas perleisti per cviklinių burokėlių piauštumą tarką ir, sudėjus ir verdanči vandenį, pavirinti 10 minučių. Po to vandens nusunkinti, o morkas užpilti išvirtu cukraus sirupu. 1 kg. morkų, 1 kg. cukraus ir 1½ stiklinės vandens. Sirupe morkas virinti iki jos pasidarys skaidrios—permatomos. Baigiant virinti reikia įdėti prieskonių: citrinos rūgšties ir cinamono. Išvirus uogienę sudėti į švarius stiklinius indus. aprišti pergamento popierium ir laikyti vėsioje vietoje, kur laikomi ir kiti konservai. Morkų uogienę galima duoti prie baltos mėsos, su blynais ir įdėti keptant į specialiai kepamą pyragą.

Morkų Sunkienė.—Užvirinti vandens apie 2 litrus, įdėti 3-4 nusukutas morkas, truputį cinamono žievės, kelis gvazdikėlius ir citrinos ar apelsinos žie-

KATHERINE HEPBURN, garsioji aktorė ir judėjų žvaigždė, baisiai nekėnia skėby. Aną dieną ji vaidino rolę dramoje "The Philadelphia Story", Evansville, Ind. Pastebėjusi, kad prie viešbučio McCurdy vaikšto pikietiškiniai, ji kuogreičiausia iš jo išiskraustė parkeikšdama: "Aš priklausau anoj pusėj tvoros".

velių. Virinti viską iki morkos visiškai suverda. Tada skystiną per tankų sietelį perkosti, morkas pertrinti per duršloką ir sudėti atgal į perkostą vandenį. Po to dėti cukraus pagal skonį, citrinos rūgšties ir šil užvirinti. Tuo pačiu metu, kai užverda, supilti mažame kiek vandens išleistus bulvinius milus. Bulvinių miltų imama pusė stiklinės 1 litruvi sunkienės. Norint, kad sunkienė būtų tirštesnė, galima dėti daugiau. Išvirusį sunkienę pilti į lėkštes ar blūdelius ir atšaldžius valgyti. —O. S.

—Tu sutrenkei man galvą,—sako vienas.—Duok už tai 50 centų.

—Perdaug,—argumentuoja antras.—Kaip nueisi į karo frontą, ten tavo galva ir tiek nebus vertinama.

Trečias ėmė skųstis, kad nubodo važiuoti. Jisai tvirtina, kad autobusas perlėtas. Ketvirtasis jam pastebi, kad armijoj esant pėsčiam reikės vaikščioti ir dar turės tylėti.

Atvažiavom į Atlanta, Georgia valst. Štai universitetas. Jaunuoliai žingeidžiai per autobus langus stebi gražius mokslo įstaigos rūmus. Vienas jų pastebi, kad tai gražūs namai.

—O mūsų bus dar gražesni, ginčija kitas.

Užmiestyje privažiavom kaip ir miesteliuką. Tai buvo valstijinis kalėjimas. Kaip po tokis, atrodė nepaprastai didelis. Norėjusi manyti, kad Georgia valstijoj yra daugiausia prasikaltėlių. Visi, ir jaunuoliai, žiūrėjome į kalėjimo mūrus ir visi tylėjom.

Pavažiavus dar toliau, pasirodė plotai laukų, o juose

Zinokite Teisybę apie Lietuvą SKAITYKITE KNYGĄ "Naujoji Lietuva"

Knyga "Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų šviesoje" jau gatava ir platinama. Knyga turi 200 puslapių. Ją paruošė Antanas Bimba. Išeido Lietuvos Draugų Komitetas. Platina Literatūros Draugija.

Knygoj yra sekami skyriai: Įvadas, Negrįš Ta Diena, Kur Praėjo, Kovos Kelias Laisvai Darbo Lietuvai, Prie Ko Smetonos Valdžios Politika Privėdė Lietuvą, Lietuva—Tarybų Socialistinė Respublika ir kiti. Viso yra 34 skyriai.

Šioj knygoj jūs rasite visas smulkmenas, kas tie "pabėgėliai" iš Lietuvos, kas jie buvo ir kodel bėgė. Sužinosite kaip žemės klausimas išrištas. Kas naują Lietuvą valdžija sudarė. Kodel Lietuva susijungė su Sovietų Sąjunga. Kaip darbininkai gyvena, kiek jie uždirba. Kaip išrištas religijos klausimas ir kiti reikalai nušviesta. Gale knygos telpa nauja Lietuvos Konstitucija.

Knygos kaina 35 centai. Platintojas, kas perka nemaziau 5 kopijų, įrodudama po 25 centus. Apmokame ir persiuntimą. Už prievienas kopijas galite prisijūsti ir Jungt. Valst. ženklaiais 35 centus.

Literatūros Draugijos kuopoms jau išsiuntinėta po tam tikrą skaičių kopijų. Pasiųstos ir bilos. Už knygas reikia atsiesti tiesiai į Literatūros Draugiją.

Visais knygas reikalauja kreipkitės:

A. L. D. L. D.
46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Adomas Mickevičius

(85 metai nuo jo mirties)

Netoli nuo Novogrudko, dabar vieno iš Tarybų Gudijos miestų, Zaošės vienišenyje gimė 1798 m. gruodžio 24 d. lenkų poetas Adomas Mickevičius.

Šešiolikos metų jaunuolis Mickevičius įstojo į Vilniaus universitetą. Universitete nuskambėjo pirmos Mickevičiaus eilės, kurios išgarsė, universiteto profesorius Borovskis sušuko: "Genijus, genijus, jis sužibės mūsų šaly!"

Apie du metus Kaune Mickevičius gimnazijoje dėstė lotynų literatūrą. Čia jis skaitė Šilerio, Bairono, Šekspyro maldas, kurie jam turėjo milžiniškos įtakos.

Vilnių, kur Mickevičius sugrįžo iš Kauno, 1822 m. išėjo pirmasis, o 1823 m. ir antrasis jo kūrybos tomas. Vilnių Mickevičius dalyvavo slaptuose lenkų jaunomeneis ratuose. 1823 m. jį suėmė, apkaltinę konspiracine kova prieš caro absolutizmą, ir patalpino Bazilijonų vienuolyną.

Tuo metu Mickevičius jau išleido "Balades ir romansus", pirmąsias poemos "Vėlinės" daiktines, poemas "Živile" ir "Grażina". Tai buvo tikrai naujas žodis lenkų literatūroje.

Mickevičius liudytojas savo kūrybai sėmė iš liaudies poezijos, ieškojo tautų istorijų vaizdų, kurie būtų jo bendralaikį pavyzdžiai. Jis nupiešė vyrškas ir puikias žvilgtelėjusias, kurios asmeniškai paaukojo savo tėvynei laimę. Jis parašė "Jaunystės odes", kuri turėjo Lenkijos jaunoms kartoms manifestus: toji odes poetas šaukė būti drąsiais savo sietimui, sujungti jėgas kovai už laisvę.

Kalėjime pravedti mėnesiai sustiprino Mickevičiaus dvasinę jėgą. 1824 m. caro valdžia priverė Mickevičių apiešti gūnėjų šašį ir nuvažiuoti Petrapilį.

Mickevičius labai įdomavosi viskuo, ką tik matė Rusijoje, siekė pramokti kalbos ir rusų liaudies literatūros. Jau savo pirmą trumpalaikio buvimo Petrapilyje metu, Mickevičius susidraugavo su to meto pažangiais rusų žmonėmis, dalinai ir su dekabristais —kovotojais prieš absolutizmą —Bestuševu ir Ryblejevu.

Persikėlęs į Maskvą Mickevičius artina susipažino su rusų kultūra, su geriausias rusų literatūros atstovais. Čia jis susipažino su Puškiniu, Viazemskiu, Baratynskiu ir kitais. Jis atkreipė į save visų dėmesį savo būdo gyvumu, nedirbtinai poeto karizmu, kurio visi žavėjosi, net ir Puškinas.

Po "Krymo sonetų" Adomas Mickevičius Rusijoje parašė dar vieną iš geriausių savo kūrinių —"Kondrada Valenrodą".

1829 m. Mickevičius išvažiuojo iš Rusijos už sienę.

Mickevičiaus draugystė su Puškiniu, paremta gilia pagarbimu vienu kitam, tęsėsi ir išsiskyrusiu metu.

Jie neseniai susidraugavo, bet sielos greit susiginatino, kaip dvi uolios Alpių kalnų. —Vėliau apie tą draugystę rašė Mickevičius (eifėraštis "Petro Didžiojo paminklas"). "Su juo svarbiu mintim ir dainom dainuotės mes, —rašė Puškinas. Be abejo, Puškino ir Mickevičiaus pasikalbėjimai lietuvių literatūros sudėtingus klausimus, bet ir politiką. Apie tai Indija, kad ir Mickevičiaus Puškino mirties progą parašytas nekrologas.

1855 m. Mickevičius išvažiuojo Konstantinopolį, kad organizuotų lenkų legionus kovai su caristine Rusija. Konstantinopolis jis susirgo net siantusia cholera ir mirė 1855 metų lapkričio 26 d.

Taip nutrkė didžiojo lenkų poeto gyvenimas, poeto, apie kurį Roza Liuksemburg pasakė, kad jei Lenkija negalėtų pavadinti savo literatūros nei vieno varlo, be to poeto varlo, tai ir tada ji turėtų teisę užimti pasaulio literatūros garbinę vietą šalia kultūringiausiu tautų.

Tarybų liaudies giliai gerbia tuos gabų žodžio menininką, komunistą ir kovotoją, nuširdžiai svajojusį.

... apie užteitus laikus,
Kai tautos, užmiršusios vaivais,
I didžiū šeimų susijungus.
(Puškinas).

Tarybų liaudies didžiujasi tuom, kad dabartis pralenkę poeto svajones: daugiaučioji Tarybų Sąjunga didžioji tautybū šeima, nesugriauama staliniska draugystė sujungta, stato sau laimingą gyvenimą, kokio negalėjo nupiešti drąsi poeto vaizduotė.

vyko įgyvendinti: jį šaukė kova už tėvynės išlaisvinimą.

1832-1834 metais jis redagavo laikraštį "Lenkų piligrimas" ir rašė jame ugningus straipsnius, kuriuose šaukė kovoti su "senąja dailių tvarka", šaukė pazelgti į "liaudies masių širdis ir mintis".

Kelius metus Mickevičius buvo mistiko Tovianskio įtakoj, kas labai sunkiai paveikė jo kūrybinę veiklą. Bet kai Prancūzijoje ir visoje Europoje prasidėjo revoliucinė audra, Mickevičius pamatė realy kovos kelią, kovos už žmonijos ir savo liaudies laisvę.

1848 metais Mickevičius išvažiuojo Italijon, kad organizuotų lenkų legionus kovai už Italijos ir Lenkijos laisvę.

1849 m. jis redagavo Paryžiaus socialistinį laikraštį francūzių kalba "Laudies Tribūna". Karštuose straipsniuose, pilnuose gausaus publicisto ugninio temperamento, jis smerkė buržuazines vyriausybes, karštai sveikino revoliucinei kovai pasikėlusius darbo mases.

1855 m. Mickevičius išvažiuojo Konstantinopolį, kad organizuotų lenkų legionus kovai su caristine Rusija. Konstantinopolis jis susirgo net siantusia cholera ir mirė 1855 metų lapkričio 26 d.

Taip nutrkė didžiojo lenkų poeto gyvenimas, poeto, apie kurį Roza Liuksemburg pasakė, kad jei Lenkija negalėtų pavadinti savo literatūros nei vieno varlo, be to poeto varlo, tai ir tada ji turėtų teisę užimti pasaulio literatūros garbinę vietą šalia kultūringiausiu tautų.

Tarybų liaudies giliai gerbia tuos gabų žodžio menininką, komunistą ir kovotoją, nuširdžiai svajojusį.

... apie užteitus laikus,
Kai tautos, užmiršusios vaivais,
I didžiū šeimų susijungus.
(Puškinas).

Tarybų liaudies didžiujasi tuom, kad dabartis pralenkę poeto svajones: daugiaučioji Tarybų Sąjunga didžioji tautybū šeima, nesugriauama staliniska draugystė sujungta, stato sau laimingą gyvenimą, kokio negalėjo nupiešti drąsi poeto vaizduotė.

JAU IR VALSTIEČIAMS PRIEINAMAS AMATŲ MOKSLAS

Kaunas. — Kas Tarybų valdžios padaryta naujo specialinio mokslo srityje ir kokie pasiekimai, vaizduojantį parodys statistiniai duomenys, kuriuos čia skaitytojams ir pateiksim.

Ligi 1940 metų birželio 15 d. Specialinio Mokslo Departamento žinioje teikė šios valstybinės mokslo įstaigos: 1 technikos mokykla, 9 berniukų amatų mokykla, 1 mergaičių amatų mokykla, 2 mišrios amatų mokyklos ir 4 mišrios prekybos mokyklos; iš viso 17 specialinių mokyklų. Amatu mokyklose iš viso mokėsi 2,630 mokinių (berniukų 2,322 ir mergaičių 308); technikos mokykloje mokėsi 478 mokiniai, o prekybos mokyklose 1,402 mokiniai (berniukų 521, mergaičių 881); iš viso visose specialinėse mokyklose mokėsi 4,510 mokinių. Be to, veikė eilė privatinų mokyklų su 1,729 mokiniais. Visos minėtos mokyklos buvo skirstomos į vidurines — 4 metų ir žemesniausias — 2 metų. Perėjus iš buvusios Sūsielkio Ministerijos Kauno Ankštesnųjų Technikos Mokyklai ir suvalstybinis bei perorganizuotas privatinės amatų mokyklos ir nustatius visose (išskyrus technikos mokyklą) 3 metų kursą, šio metu veikė: 2 technikos mokyklos, 1 vakariniškas skyrius prie technikos mokyklos darbininkams, 27 amatų mokyklos ir 4 prekybos mokyklos. Technikos mokyklose mokėsi 1,664 mokiniai, amatų mokyklose — 1,927; iš viso visose specialinėse mokyklose mokėsi 9,642 mokiniai. Pridėjus vakariniame skyriuje prie technikos mokyklos besimokinančius darbininkus ir paskutiniuoju metu suorganizuotose amatų mokyklose mokinius, iš viso besimokančių mokinių skaičius pasiekia 10,000.

Neseniai Specialinio Mokslo Valdyba atidarė Kaune metalinių ir elektrotechnikų kursus trijų metų, šoferių-mechanikų kursus prie technikos mokyklos dvejų metų, prie trečiojos amatų mokyklos dažymo ir dekoravimo vakarinių skyrių dvejų metų. Šiauliuose atidaryti elektrotechnikų kursai prie pirmosios amatų mokyklos, Marijampolėje — elektrotechnikų kursai prie pirmosios amatų mokyklos, baltinių, moteriškų drabužių ir modišių kursai prie Marijampolės antrosios amatų mokyklos, Kaune prie antrosios amatų mokyklos plynininkų kursai.

Nuo lapkričio 15 d. atidroma visa eilė statybos darbininkų bei tarnautojų trumpalaikiai kursai peršauti specialistus statybos frontui. Vilniuje ir Kaune numatomos šios kursų šakos: dalydžių, mūrų, stalių, skardos, krosnių, teraco, betono, armatūros ir tinko. Be to, Vilniuje ir Kaune organizuojami statybos desimtininkų ir brigadirių kursai. Desimtininkams kursai vėles su šiais skyriais: žemės darbu, statybos darbu ir ukio administracijos tarnautojams. Panašūs šakų kursai numatoma įsteigti ir Panevėžyje, Šiauliuose, Kėdainiuose, Biržuose, Ukmergėje, Tauragėje, Marijampolėje ir kitur, jei susidarys reikiamas klausytojų skaičius.

Be to, Specialinio Mokslo Valdyba, bendradarbiaudama su Adatos darbuotojų profsąjunga, lapkričio mėnesio pabaigoje numato atidaryti siuvėjų kursus didesniuose miestuose, kur šios srities specialistai galėtų pagilinti savo turimas žinias.

Plečiant amatų mokyklų tinklą, susirupinta ir joms tinkamų statybų statyba. Todel numatyta ateinančiais mokslo metais pastatyti Kauno technikos mokyklos dirbtuves, Kauno antrajai amatų mokyklai rumus Aleksote, kurie kainuos apie du milijonus litų. Marijampolėje amatų mokyklos rumus, baigti Vilniaus technikuomo rumų statybą. Alytaus amatų mokyklos rumus, Kauno septyntosios amatų mokyklos rumus perstatyti ir Kauno komercijos mokyklos rumus.

Vyt. Lameika.

se, Kėdainiuose, Biržuose, Ukmergėje, Tauragėje, Marijampolėje ir kitur, jei susidarys reikiamas klausytojų skaičius.

Be to, Specialinio Mokslo Valdyba, bendradarbiaudama su Adatos darbuotojų profsąjunga, lapkričio mėnesio pabaigoje numato atidaryti siuvėjų kursus didesniuose miestuose, kur šios srities specialistai galėtų pagilinti savo turimas žinias.

Plečiant amatų mokyklų tinklą, susirupinta ir joms tinkamų statybų statyba. Todel numatyta ateinančiais mokslo metais pastatyti Kauno technikos mokyklos dirbtuves, Kauno antrajai amatų mokyklai rumus Aleksote, kurie kainuos apie du milijonus litų. Marijampolėje amatų mokyklos rumus, baigti Vilniaus technikuomo rumų statybą. Alytaus amatų mokyklos rumus, Kauno septyntosios amatų mokyklos rumus perstatyti ir Kauno komercijos mokyklos rumus.

Vyt. Lameika.

Gražiai Paminėjo Revoliucijos Sukaktį

Ariogala, Kėdainių apskr. — Arčiau miestelio gyvena valstiečiai jau lapkričio 6 d. rinkosi būreliais pasižiūrėti, kaip gražiai išpuoštas vainikais, Lenino, Stalino portretais ir ilimnuomais penkiakampėmis žvaigždėmis paštas, milicijos raštinė, valstiečių savivaldybė, kompartijos būstinė ir daugelis privačių butų.

Mokytojo Karpaičio vadovaujami, žydų pradžios mokyklos pionieriai buvo surengę viešą vakarą, į kurį atsilankė apie 130 žmonių. Gražiai suvaidino 3 veiksmy komediją "Siuvėjas", šie pionieriai padeklamavo revoliucinio turinio eilėraščių žydų ir lietuvių kalba. Komj. R. Garberis laikė paskaitą temą "Ka Spalio Revoliucija davė Lietuvos mokyklai." Vakaro dalyviai linkusiai pašoko.

Po mitingo vėl žygiavo į mokyklą, kur įvyko mokinių surengta meninė dalis. Vaikai padarė Internacjonalą, kelias liaudies dainėles, padeklamavo eilėraščių ir suaugusiems pademonstravo tautinius šokius. Vaikai, gavę jiems skirtas dovanėles, patenkinti skirstėsi į namus.

Ant. Gabšys.

Lapkričio 7 d. ryd visais kelinis rinkosi valstiečiai ir i mokyklos kiemą. Iš čia, nešini daugybę vėliavų, transparentų, liaudies didžiųjų vadų portretų, šio ir miestelio aikštę kur įvyko mitingas. Tvarkingomis kolonomis žygiavo mokyklų mokiniai, Kompartijos, Komjaunimo, Liaudies pagalbos, Prof. Sąjungos skyriai, kooperacijos artelė "Mėsa", ugniagesių komanda ir valstiečiai, apie 2,000 žmonių.

Po mitingo vėl žygiavo į mokyklą, kur įvyko mokinių surengta meninė dalis. Vaikai padarė Internacjonalą, kelias liaudies dainėles, padeklamavo eilėraščių ir suaugusiems pademonstravo tautinius šokius. Vaikai, gavę jiems skirtas dovanėles, patenkinti skirstėsi į namus.

Ant. Gabšys.

Geram laikraščiai galima gauti naujas skaitytavas ir be oficialio vaiaus.

UŽPRENUMERUOKITE "Vilni" į Lietuvą

Kuomet viešpatavo Smetonos valdžia, tai tmet nebuvo galima sūsti "Vilni", nes cenzūra neleido. Dabartinė Lietuvos valdžia išvijo Smetoną ir panaikino cenzūrą. Dabar "Vilnis" eina į Lietuvą. Užrašykite savo draugams, giminiams. Jie, gavę nuo jūs "Vilni", bus labai dėkingi ir labai įvertins jūsų dovaną.

"Vilnis" kaina į Lietuvą — \$8.00 Metams; \$4 Pusei Metų

VARDAS

PASTAS

GATVĖ AR KAIMAS

APSKRITIS

Parašykite aiškiai vardą ir antrašą viršutį pažymėtoji blankutėje ir prisijuskite kartu su mokėjimu į

"VILNIES" ADMINISTRACIJA
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

"SUKURSIM GRAŽIŲ SODYBŲ LIETUVĄ"

Buvusiam Pagoje ir Kituose Dvaruose

Jūsų korespondentui teko apylankyti Pagoje dvare gavusius žemės sklypus laiminguosius šio dvaro 5 kumečius: Vaitikų, Čepkauską, Utkų, Rugį ir Reifiną.

Turbūt, manote greitai įsikurti savo sklypuose? — paklausiau Reifiną, apie 35 metų vyrą. — Ar patenkintas gautu sklypu?

— Kur čia nebūsi patenkintas. Kumečio dalia jau buvo iki kaulų įkryjęsi. Iškumečiavau 16 metų. Duonos — ir tos lig valiai nebūdo. Dabar žinau, jog gerai gyvenisi. Darbo nebūna. Daug dirbau svetimiams, o čia sau, tai dirbsiu kiek jėgos leis. Neturiu apvilti valdžios —davo šios man žemę.

Nuomininkas J. Jakaitis su džiungiam akyc pasakoja.

—Jau 10 metų kaip dirbu svetimiams žemės. Kitur gavdavau pusę, bet dažniausiai prisididavo nudirbti laukus už vieną trečdajį derliaus. Šiais metais dirbau pas Aniuš, Lenčių kaime. Darbo buvo lig valiai. Gavęs vieną trečdajį derliaus, nežinau, kaip užteks duonos 8 žmonių šeimai. Dabar, gavau 8 hektarus Budriškės dvaru. Žinau, jog dabar gyvenisi gerai. Žemę įdiršius, tai duonos užteks mano šeimai, nes niekam nereikės atiduoti du trečdaliu derliaus.

Mažžemėms A. Žinukas iki šiol turėjo 2 hektarus 70 arų. Gyveno varginai.

—Dabar, gavęs 7 hektarus, — pradėjau gyventi. Kai Budriškės dvare gavau žemės, iš džiungiam pasidarė alyks tamsu. Tuojau griebiausi laukus suarti, kad atėjus pavasariui neatšildžiau sėjos darbuose. Stengiusis iš žemės gauti kas kartą didesnį derlių, —džiungiam mažžemėms.

Krosnių statytojas J. Stenulis turėjo pusę hektaro. Tai sodo mylėtojas, bet ankštame žemės sklype lyje negalėjo pflačiu užimti.

—Dabar, gavęs 2 hektarus iš pricinėjo stambaus žemvaldžio, tikisi, geriau gyvenis.

—Štai čia, —sako jis, —bus sodas su daržu, čia pasidomsiu bulvių, o čia turėsiu pievę ir galėsiu išlaikyti bent dvi karves. Nežinau, kaip galėčiau išreikšti padėką draugui Stalui už tokią brangią dovaną —žemę.

—Ir mes gavome žemės, —džiungiam Bartkienė. —Daug privargome, iškumečiavę 20 metų. Su vyrų netikėjome, jog senatvėje turėsimė savą žemę ir nereikės dirbti svetimiams.

—Gal tamsos vyrų galėčiau matyti? —paklausiu.

—Kur jį matysi, nuo ryto ariau savo sklypą. Pietų neparvaidiu. Nenori nė valandos sugaibti. Jis tik ir rūpinasi, kaip žemėje įsikurs, kokius gyvulius laikys,

kaip dirbs, kad žemelį daugiau duotų.

Kiekvieno žemę gavusio vėdams džiungiam žėd, kiekvienam trūksta žodžių paspaokoti savo džiungiam. Iš tų žmonių pasiryžimų matyti, jog jie sukurs gražų gyvenimą, nes tai darbe užgrūdinti valstiečiai. Ie išarš įžylusius dvarų dirvonus.

Ant Gabšys.

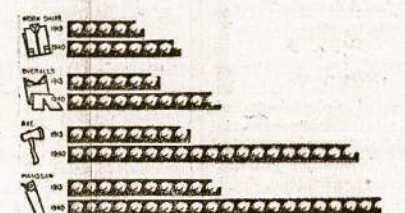
Mūsų Kaimo Stachanovietis

Nosiedai, šakių apskr. —Atsiranda nauji stachanoviečiai ne tik miestuose, bet ir kaimuose, kurie stengiasi pakelti darbo našumą. Štai, neseniai Nosiedų kaimo, mūrininkas drg. Justinas Leveckis, gyvenantis Leckėnuose, pasižymėjo savo darbu stachanovietiška, pakeldamas darbo našumą apie 100%. Drg. Justinas Leveckis sudėjo plytų divigulį daugiau negu kitais metais, ir šio paspartinto darbo tempo laikosi visada.

Juozas Astrauskas.

Japonai Bombarduodami Nuzūdė 200 Kiniečių

Kunming, Kinija. — Japonų karinių lėktuvų skardronai nuožmiai bombardavo kinų miestą Kunming, padarydami daug žalos medžiaginės ir daug žmonių užmušdami. Neoficialiais apskaitymais tvirtinama, kad būsių užmušta 200 žmonių.

"The Southern News Almanac" išroko ir braizniu nurodo kaip "gerėja" Amerikos fermerių buklė. Pavyzdin, jei 1913 m. fermerys pralavęs 8 svarus medvilnės galėję nusipirkti kirvį, tai 1940 m. už tokį pat kirvį jis jau turėjo pramoti 19 svarų medvilnės. Panašioji proporci eina matui ir kitokiais farmų produktais.

Pasiskubinkit, Tuojau Įsigykite Vilnies Metraštį-Kalendorių 1941 Metam

Jame Rasite Įvairių Informacijų, Atsakymų ir Simtus Klausimų.

Peržvalga Lietuvos įvykių —perverso ir jo priežasčių? Kaip Lietuvos poetai aplaūnoja seną ir naują Lietuvą? Kaip didėję žemė? Kaip valdosi Sovietų Sąjunga? Kokie miestai kiek turi gyventojų? Kas valdė žemę Lietuvoje ir kas dabar ją turi? Kuri šalis padarė daugiausia pažangos? Kiek yra SSSR tautų ir kiek kuri tauta turi gyventojų? Kaip buvo Lietuvos darbuose pirmiau ir kaip dabar yra? Kiek kuri šalis turi gyventojų? Kas valdo Pietų Amerikos turtus? Kaip prasidėjo aliejaus industrija ir kas daugiau aliejaus turi? Kaip didelė yra Indija ir kaip ji valdoma? Kur kiek užauginama kviečių? Kokios yra matavimo ir svėrimo sistemos įvairiose šalyse? Kiek hektaras didesnis už akėrį? Yra žymių svarbių raštų sveikatos klausimui, parašytų pačių žiūpintųjų lietuvių rašytojų. Yra dailiosios literatūros —poezijos ir prozos. Yra analizės prezidentinių rinkimų. Yra įdomių informacijų apie nuostolius buvusio imperatoriaus karo. Yra šimtai kitokių svarbių informacijų.

Sutaisė L. JONIKAS ir V. ANDRULIS

Sis kalendorius reikalingas kiekvienam laikyti savo knygyne, nes jis bile kada geras suradimui svarbių informacijų.

KAINA TIK 25 CENTAI

VILNIS

3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGO IR APIELINKĖS ŽINIOS

206 NAUJI NARIAI VIEN CHICAGOJ I LITERATūros DRAUGIJĄ

Konferencija nusitarė ateinančiais metais gauti vėl 200 naujų narių LLD 1-mo Apskričio rybose.

Nežiūrint prasto oro, konferencija pasisekė visais atžvilgiais.

Sekmadienį "Vilnius" svetainėje įvyko Literatūros Draugijos Pirmo Apskričio metinė konferencija. Sekmadienio oras buvo snieguotas ir sunku buvo atvažiuoti iš kolonijų į konferenciją. Delegatus prisuntė 10 kuopų, kuriose priklausė arti 800 narių.

Taipgi atvyko delegatas iš Wisconsin apskričio, tai d. K. Kisielius.

Konferenciją atidarė Apskričio pirmininkas d. A. Yuris. Šis perskaitė dienotvarkę, kurį nariai priėmė ir pakvietė F. Abeką pakalbėti svarbesniais konferencijos uždaviniais.

Kalbėtojas nurodė, kad jubiliejiniam vėjui visa eilė kuopų gražiai pasidaravo, vien Chicago kuopos gavo per 200 naujų narių. Geriausia vajuje pasižymėjo 19 ir 116 kuopos. Ameriniai geriausia pasidaravo d. Literatūros Draugijos auginimo d. Matukaišis. Jis gavo į 116 kuopą virš 30 naujų narių. Antros daugiausia vajuje pasižymėjo drg. Urbonas.

F. Abekas baigė kalbą parbrėžiant, kad svarbiausias mūsų uždavinys, tai palaikymas naujų organizacijų, o tai reikina padaryti susirinkimus įdomesniais, abeškai šviesti narius.

Konferencijos pirmininku išrinkta K. Abekienė, sekretorium St. Vėšys (tai Apskričio sekretorius); į rezoliucijų komisiją išrinkta A. Staliošius, U. Andriulienė ir F. Abekas.

A. Yuris trumpai raportavo apie Apskričio Komiteto veikimą. St. Vėšys paskaitė išsamų raštinę iš Komiteto veikimo raportą.

Moterų Mokyklos Parengimas Vasario 8

Jau per ilgą laiką veikiant Lietuvių Moterų Mokykla, kuri įvyksta kiekvieno pirmadienio vakarą "Vilnius" svetainėje, 3116 So. Halsted st., gražiai pasižymėjo mokinės nutarė suruošti parengimą mokyklos naudai. Duos puikų programą. Suloš vieno veikimo vaizdėlį "Pasaulio Auklė". Taipgi dainuos Mot. Kultūros Choras ir daug daugiau įdomybių bus. Parengimas įvyks vasario 8 d., 7:30 val. vakare, "Vilnius" svetainėje.

Anksčiau buvo rašyta, kad parengimas bus vasario 23 d., bet perkeltas į 8 d., nes LKM Choras turi savo "bunko partę", tad dėl to atkelta į 8 d. vasario.

Prašome visų lietuvių dalyvauti ir paremti šį puikų moterų darbą. **Regimo Komisija.**

REZOLIUCIJA LITERATūros DRAUGIJOS BUDAVOJIMO REIKALU

Lietuvių Literatūros Draugijos Pirmo Apskričio konferencijos delegatai išlaikę Apskričio valdybos ir kuopų delegatų raportus, ypač jubiliejinio vajuos ir kuopų veiklą, konstatuoja sekamą faktą: Tos kuopos, kurios tokiu juo jubiliejinio vajuos paskelbimo energingai suskato naujus narius vėrubuoti į kuopas, turėjo geras pasekmes. Tą liudija kuopos: 19, 116, 104, 79 ir 86. Minėtos penkos kuopos gavo 176 naujus narius laike jubiliejinio vajuos.

Antros faktas, kurį delegatai diskutavo išryškino, tai padarymas kuopų susirinkimų įdomesniais ir vaisingesniais. Tos kuopos, kurios po bizno susirinkimų rengė prelekcijas ir draugiskumo suieigėles, turėjo skaitlingesnius susirinkimus pasižymėjo senų narių palaikymu Draugijoje.

Trečias faktas, tai mūsų Draugijos kuopų permažas dalyvavimas abelnam amerikoniškam pažangiam judėjime. Dėlėi stoko įsitraukimo į abelnuos reikalus mūsų kuopos daro išskirtis iš bendro šios šalies žmonių gyvenimo.

Už tokį rupestingą ir nuosirdų Literatūros Draugijos auginimą garbė ir kroditas priklauso broliui Matukaišini labai darbščiam tos kuopos veikėjui. Vakaro eigoj F. Abekas, draugijos apskričio narys tarė kelis

Ant jų paliepimo mūsų tikslas duoti jums geriausia patarnavimą ir **ANGLI** West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70 **Cosy Home Stoker** \$6.60 už toną su takais **Roseland Coal Co.** 343 West 107th Place Pullman 6775 TUMONIS ir SUNAL Sav.

Studenų Parengimas Gerai Pavyko

Avižienės, Svecias.

Gražus LLD 116 Kuopos Vakarėlis

Sausio 25 d. West Side Hall įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 116 kuopos naujų narių priėmimo vakarėlis. Tam vakarėlyje atsilankė arti 20 naujų narių. Jiem prie krutiųjų prisegė po gėlę ir įteikė barčekių fundai. Ši kuopa laike 25 metų jubiliejaus vajuos gavo 60 naujų narių į kuopą. Tai pagal pirmesni savo narių skaičių ir atsižvelgiant į lietuvių kolonijos neskaitlingumą, kurioj apeliinkėji veikia, tai bus daugiausia pasidaravus organizacijos auginimui laike vajuos.

Už tokį rupestingą ir nuosirdų Literatūros Draugijos auginimą garbė ir kroditas priklauso broliui Matukaišini labai darbščiam tos kuopos veikėjui. Vakaro eigoj F. Abekas, draugijos apskričio narys tarė kelis

Ant jų paliepimo mūsų tikslas duoti jums geriausia patarnavimą ir **ANGLI** West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70 **Cosy Home Stoker** \$6.60 už toną su takais **Roseland Coal Co.** 343 West 107th Place Pullman 6775 TUMONIS ir SUNAL Sav.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. Garantuoja Kolybe, Ivairumą ir Produktus Savo Įstaigoje **RESTAURANE** Sveika, Svari, Rusiška-Ame (VALGYKLOJ) rikoniška Virtuvė. Kainos žemos. 1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044 **Mėsos ir Groserio Krautuvė** Všeikis Mėsa — Paskūstena 2051 W. Division Street **PRIDAM ORDERIUS** POKILIAMS, Parengimams ir Panašiai Tel. Brunswick 9468

Ant jų paliepimo mūsų tikslas duoti jums geriausia patarnavimą ir ANGLI West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70 **Cosy Home Stoker** \$6.60 už toną su takais **Roseland Coal Co.** 343 West 107th Place Pullman 6775 TUMONIS ir SUNAL Sav.

Ant jų paliepimo mūsų tikslas duoti jums geriausia patarnavimą ir ANGLI West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70 **Cosy Home Stoker** \$6.60 už toną su takais **Roseland Coal Co.** 343 West 107th Place Pullman 6775 TUMONIS ir SUNAL Sav.

Iš LKM Choro Darbuotės

Sausio 24 dieną, Gramonto salėje, įvyko LKM Choro pamokos. J. Kenstavičius ir visi kankiečiai šio laiku prisimygė mokiniai operetę "Valcy Sapi". Vaidinimas įvyks kovo 30 dieną, Sokol Hall. Antradienį, kaip ir paprastai, įvyks pamokos Hollywood salėje, o paskui antros pamokos šią savaitę, kaip jau nustatyta, įvyks Gramonto salėje. Visi kankiečiai dalyvaukite pamokose.

Chiro Susirinkimas Perteit penktadienį po pamokos.

BRIDGEPORTE "Vilni" išnešioja J. Urbonas. Prašome visus skaitytus kooperuoti su juo reikale mokesčių ir tt. Jei dėl vienos ar kitos priežasties negaunate "Vilnius", praneškite raštinėn. Adm.

Jūsų sveikatai mes turime gerą medaus. Naudokite jį vietoje cukraus ir vaisty. Naudojami medų, jūs' apsisaugosite nuo slogy, pataisykite savo vidurius, sutvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą.

KREIPKITES: **A. Avižienis** 3116 S. Halsted Street **URBA GELININKAS** Gėles Mylntinim, Vestuvim, Bankietam, Laidotuvim, Papanolinam 4180 Archer Avenue Phone: LAFayette 5500

Phone: Virginia 9493 **Moterim: Sereidomis** **PAULINA** RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška. Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations. 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Turtas Virš \$5,500,000.00 Apart Ypaugos, Mes Turime **ATSARGOS FONDA Virš \$425,000.00** Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigu **STANDARD FEDERAL SAVINGS** and **LOAN ASSOCIATION of Chicago** JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

Turtas Virš \$5,500,000.00 Apart Ypaugos, Mes Turime **ATSARGOS FONDA Virš \$425,000.00** Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigu **STANDARD FEDERAL SAVINGS** and **LOAN ASSOCIATION of Chicago** JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

Jūsų Sveikatai

Jūsų sveikatai mes turime gerą medaus. Naudokite jį vietoje cukraus ir vaisty. Naudojami medų, jūs' apsisaugosite nuo slogy, pataisykite savo vidurius, sutvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą.

KREIPKITES: **A. Avižienis** 3116 S. Halsted Street **URBA GELININKAS** Gėles Mylntinim, Vestuvim, Bankietam, Laidotuvim, Papanolinam 4180 Archer Avenue Phone: LAFayette 5500

Phone: Virginia 9493 **Moterim: Sereidomis** **PAULINA** RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška. Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations. 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Turtas Virš \$5,500,000.00 Apart Ypaugos, Mes Turime **ATSARGOS FONDA Virš \$425,000.00** Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigu **STANDARD FEDERAL SAVINGS** and **LOAN ASSOCIATION of Chicago** JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

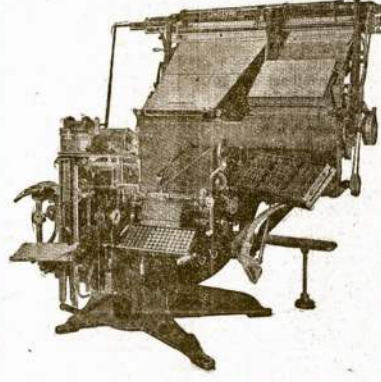
Turtas Virš \$5,500,000.00 Apart Ypaugos, Mes Turime **ATSARGOS FONDA Virš \$425,000.00** Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigu **STANDARD FEDERAL SAVINGS** and **LOAN ASSOCIATION of Chicago** JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. 4192 Archer Avenue VIRginia 1141

rio 23 dieng, Hollywood salėje. Iky kankiečiai turėjo trumpą susirinkimą. Po pasitarimo išrinko komisiją surengimui žaistų vakaro. Vakaras įvyks vasario 24 dieną, Sokol Hall. Antradienį, kaip ir paprastai, įvyks pamokos Hollywood salėje, o paskui antros pamokos šią savaitę, kaip jau nustatyta, įvyks Gramonto salėje. Visi kankiečiai dalyvaukite pamokose.

Dar yra lietuvių, kurie nėra matę "Vilnius". Susitike nuošaliai gyvenantį savo paizystamą, pasiulykite jam užsisakyti laudies dienraštį. —J. D. B.

VILNIES SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GERAI IR PIGIAI

NAUJAS LINOTYPAS

Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių. Todėl visokiais spaudos reikalais kreipkitės į "Vilnius" Spauštuvę. Jusų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas VIctory 1455

Siunčiame Gėles Telegramomis ir Viso Pasaulio Datis

LOVEIKIS—Kvietkininkas

GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM

3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cicero Lietuvių Laidotuvijų Direktorijų Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dienas ir Naktį

Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8024	Anthony B. Petkus 1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2169 6812 S. Western avenue Tel. Grovehill 0142
--	---

S. P. MAZEIKA 3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1128 ir 1129	Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4908
--	---

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515	P. J. RIDIKAS 3354 S. Halsted Street TEL. YARDS 1419
---	---

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEPHONE: LAFAYETTE 3572

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Suvalkiečių Parengimas Gerai Pavyko

Sekmadienį West Side Hall įvyko Suvalkiečių Draugijos metinis parengimas. Visi žino koks buvo oras ir tų, kad sunku buvo atvykti į svetaines. Bet nežiurint to, publikos pusėtinai prisirinko. Draugija veikiausia turės iš šio parengimo pelno.

Programą pildė Suvalkiečių Choras, Vaidino "Duktė Nekalta", Siužetą parašė J. Misevičius.

Visas dalykas susideda iš to: gery tėvų auga graiki mergaitės. Ji išmilyt vaikina. Viskas gerai ir motina nuo to dukterį neardžia. Paskui ją kaimynka iškviečia į gastadienio parę. Ten gėrimas, balnavojimas. Pagaliau ateina tulas salmininkas ir pakviečia visus į savo užėg, kur eina "floor show", ir t.t.

Čia Suvalkiečių Choras visai dalyvauja: dainuoja, šoka ir pagaliau įvedė ir Lietuvių Jaunimo Balalaikų Orkestrą, kuris ten skambino. Buvo ir klasikų šokių.

Tas viskas išplečia dalyką. Kadangi scena maža ir ją pakelsti rengėjai nestėgė, tai susidarė didelis mišinys. Beveik negalima stebėti jo išskirti, ko kas nori.

Pagaliau ateina ir tos merginos mylimasis. Jis užtakuoja salmininką, kad jo merginai davė kokių ten miltelių. Iškyla muštynės, ir, žinoma, pribuna policija.

Tas jaunas kavalierius, nugalėjęs salmininką pareiškia, kad jau naujas gyvenimas, reikia čiti į organizacijas ir lai muzika ir dainos sutaiso apardytą nuotiką. Policija paleidžia areštuotus, visi susloja ir dainuoja. Tuo viskas baigiasi.

Žodžiu, visam veikalui perdėm truksa aiškumo. Paskui vėl stebėtina, autorius su muzika ir daina prašalina visus negerumus iš visuomenės ir priverčia visus geroj nuotaikej dainuoti, kaip tas "šventasis" Dovydas, patekęs į levų duobę, savo žavėjanti švelnumu levas padarė savo draugais.

Suvalkiečių Choras dabar žymiai geriau dainuoja. Chora mokinia Sonia Pipiraitė. Vakaro ejoj A. Valiukas, J. Nedvaras ir J. Misevičius pasukė atitinkamas trumpas pralabas. —Rep.

Perkels iš Detroito į Čia 200 Darbo Prižiūrėtojų

Buick Co., skyrus General Motors Corp., paskelbė, kad atsisų į Čicagą 200 įvairių mechanikų ir šiaip pirmaeilų darbo prižiūrėtojų į čia atidaromą tos kompanijos orlaivių inžinų fabriką.

Buick Co. turi užsakymą pagaminti už \$31,000,000 orlaivių inžinų.

Fabriką budavos prie North ave., palei La Grange, Melrose Parke.

JUOZAS JUKELIS (FRANK TEFLĖ) NUMIRĖ PEREITĄ SEKMADIENĮ

Energingas ir visa jėga atsidavęs darbininkų judėjimui nepalaužiamas veikėjas Juozas Jukelis (Frank Tefle) numirė pereitą sekmadienį popiet, Cook apskrificio ligoninėje. Jam buvo padaryta operacija ant trūkimo. Tuo pačiu sykiu padarė operaciją ant vidurių, kur jam buvo išimta keletas čeveryčių vinelių.

Operacija pusėtinai buvo sunki. Ligonis buvo kiek pagerėjęs, bet iširožijimas nevyko jam nugalėti ir sekmadienį mirtis atsėjęs mylima darbininkų veikėja, kalbėtoja ir organizatorius.

Juozas Jukelis paėjo iš Lietuvos, Marijampolės apskrificio, Marijampolės parapijos, Pakepurijų kaimo. Jis atvyko į šią šalį visai jaunas, 19-to šimtmečio pabaigoje. Juokelio tėvai buvo vidutiniai ūkininkai. Sūny leido mokintis rimorystės (pakinkalų siuvimo) amato.

Juozui amatas sekėsi ir visai jaunutis pradėjo pats nauo uždarbiauti Marijampolėje ir pas ūkininkus apilinkėje.

Kaip ir daugelis, tai ir Jukelis pilnas energijos ir pasiryžimo išvyko į naują šalį pavandratuoti. Jis gyvenė daug metų rytinėse valstijose, Philadelphiajy, Connecticut ir New Yorke.

Ten Juozas vertėsi lekeriavimu rakandų, o daugiausia piens.

Atėjus pries pat pasaulinį karą jis stoji į pažangų judėjimą, į Lietuvių Socialistų Sąjungą ir joį daug veikė. Daug veikė Juozas Jukelis su J. Sukiū, daug metų jie kartu ir gyvenė.

Pasaulinio karo išvakarėse Juozas išgarsėjo kaip liepsningas kalbėtojas. Jis yra šintus prakalbų paskakės, šintus darbininkų suorganizavė. Karo metu jis stovėjo pries karą. Stovėjo kaip tola už lapkricio 7-tos Rusijos revoliuciją ir už Sovietų valdžios įsteigimą. Visuomet čio su komunistiniu judėjimu ir buvo Komunistų Partijos veikėjas iki pat mirties.

Platusis aprašymas bus galima duoti apie branz draugų atskirtuose straipsniuose. Dabar apie laidotuves.

Juozo Jukelio kunas bus pašarvotas šį trečiadienį Lechaviciūns kopyčioje, 108th st. ir Michigan ave. Šeštadienio rytą jo kunas bus išvežtas iš Lietuvos Darbininkų Salės, 10413 S. Michigan ave. Kuną išvežė į Lietuvį Tautiškas kapines šeštadienį, vasario 1 d., i. val. po piet.

Sermonimis ir laidotuvenims rupinasi komitetas: A. Statulionis, J. Slančauskas, N. Balčūnienė, S. Straukas ir F. Abekas.

—Asmeninis Juozo Draugas.

Automobilių Darbininkų Unija Pradėjo Kampaniją

Automobilių Darbininkų Unija pradėjo smarkią kampaniją, kad Čicagoy suorganizavotų ir CIO uniją čia 200,000 automobilių industrijos darbininkų.

Unijos viršininkai paskubino kampaniją darbininkų suorganizavimui į uniją santykių su čia atidaromą dviejų didelių kompanijų orlaivių inžinų gaminiui fabriką.

Čicagoy trumpu laiku bus išbudavoti du dideli orlaivių gamybos fabrikai, tai Studebaker Co. ir Buick Co. Tose dirbtuvėse, kaip numatoma, dirbs artė 20,000 darbininkų.

Be to, netoli Joliet budavoja milžiniškus amunicijos fabrikus; plotas apima 64 ketvirtaines mylias amunicijos dirbtuvių pastatymui.

CIO unijos pradėjo generalę kampaniją, kad suorganizuoti

visus automobilių industrijos darbininkus į unijas Čicagoy. Sekmadienį įvyko svarbus susirinkimas Ashland Auditoriume. Kalbėjo Automobilių Darbininkų Unijos nacionalis prezidentas R. J. Thomas ir kiti.

—Kalvis.

Harvester Co. Darbininkų Derybos Atidėta

Kadangi Moline International Harvester Co. darbininkai nubalsavo grynai į darbą pereitą sekmadienį, tai iškilio naujų reikalų ir organizacinių uždavinių, delto numatytos šiandien pradėti derybos liko atidėta.

Farm Equipment unijos nacionalis komitetas, kuris veda derybas su kompanija dēlei nacionalio kontrakto pasirasymo, numatė derybas pradėti antradienį. Dabar derybų konferencija tulum laikui atidėta.

Unija reikalauja panaikinti darbą nuo štukų ir pakelti darbininkam algas, kad nebūtų mažesnės algos kaip 75 centai į valandą.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
Su Geriausiu Skoniu
P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

Alfonso Avizięni Išvežė Ligoninėn

Alfonso Avizięnis, "Vilniecis" namo dženitorius, susirgo pereitą penktadienį. Iš pradžių buvo mašyta, kad jis tik šalį turi. Paskui pasirodė, kad liga toliau plėtojasi ir apima plaučius. Tai sekmadienį po pietų jį išvežė į Illinois Central ligoninę.

Rašant šiuos žodžius, A. Avizięnis, kaip iš ligoninės praneša, turi abiejų plaučių uždegimą ir pusėtinai serga.

Jį galima kasdien lankyti, nes randasi privatiniame kambaryje.

Illinois Central ligoninė randasi: 59th st. ir Cottage Grove ave.

Nuo savęs linkiu d. Avizięnui greito pasveikimo.

—Bridgeportietis.

Du Negrai Mirtinai Apdegė

Užsidegus namui, 4500 Prairie ave., du negrai mirtinai apdegė. Du ugniesieiai liko sužeisti gesinant ugnį. Apart to, dar kitus 7 žmones toji nelaimė žuicėdė.

40 žmonių buvo išvyti į snieguotą gatvę išplėtojosis gaisru.

Nuostolių padaryta apie \$2,000. Argi miestas neims griežtesnius žingsnius, kad pagerinti negrų randauninkų padėtį. Per paskutines dvi savaites jau šeši negrai mirtinai apdegė trijuose gaisruose. —N. D.

IS BEPROTNAIMU PABEGES NUZUDE MERGINA

Omar Longtin, 29 m., pabėgo iš Kankakee proto ligoninės ir nužudė merginą, kurią jis mylėjo. Nusikaltėjęj policija sėmė. Longtin paaiškino policijai, kad jis nužudė merginą, Norma Alterbaum, 22' m. Girdi, jį kitą geriau pamylėjusi, negu jį. Tą Longtin nusprendė, kad "bus jai geriau irgiu raiankose".

Buick Co. Gamins po 500 Orlaivių Inžinų Į Mėnesį

Buick Co., General Motors Corp., atstovas Dale E. Williams užvakar pareiškė, kad tuoj bus imtasi pastatyto didžiulio orlaivių gaminiio fabriko. Jau apipirkta žemės 125 akrių plotas prie North ave., netoli La Grange. Ta apilinkė bus priskirta prie Melrose Parko miestuko.

Naujas fabrikas turi užsakyti pagaminti už \$31,000,000 orlaivių inžinų. Fabrikas tuoj busigs pastatytas ir pradėta gaminti orlaivių inžinai, Pratt and Whitney, 1,200 akrių jėgos tipo. Gaminsis po 500 inžinų į mėnesi.

Numato reikės apie 10,000 darbininkų. Mano, kad paimis 4,000 mokinių, gyzelių tam darbui. Apskaičiuoja, kad per metus teks išmokėti, žinoma, jeigu fabrikas tokiu sparumu dirbs, apie \$17,000,000 algomis.

Aišku, tose apilinkėse, kad jau fabrikas bus pastatytas, prasišės ir miesto budavojimasis naujų namų statybą.

Kokios bus darbininkų sąlygos, tai priklausys nuo jų organizuotumo. —N. D.

Pašto Viršininkui Pagerbimo Bankietas

Vakar Illinois demokratiai legislatorus atstovai surengė Čicagos pašto viršininkui Ernest J. Kruegelger pagerbimui puotą. Bankietas įvyko aštuonių metų jo tarnybos atžymėjimui. Kai Kruegelger paėmė vestį antrą didžiausią paštą šio šalį, tai metinio biznio darjavo \$400,000. Dėlar jau daro \$600,000, 000 biznio per metus.

NERADES NAMUOSE MARGINOS, APSINUODIJO

Leonard Golden, 26 m., kuris įdėjo į savo drapanų kišenę ras-

činką, kad pabėgo iš Fort Sheridan armijos, atvyko pasimatyti su mergina. Jos nerades namuose išgėrė nedidelę bonkute iodino. Tuo merginos sėma, pas kurių buvo atvykęs Golden, tuoj pasaukė policiją, kuri nuvežė į ligoninę. Daktaras mano, kad vyras pasveiks.

SPORTAS

Trečiadienį, sausio 29 d. vakare, susiskibus du pasaulinio masto ristikai, Ruffy Silverstein ir Abe Coleman, Ristynės įvykis Rainbow Fronton Arena, Lawrence ave. ir Clark st. —Rep.

Pinigais į Europą dovanų nebeapsiūsi. Bet ir karo laiku paštas tebeveikia. Daugelis Tarybų Lietuvoje, nors neregiariai, jau gauna "Vilnį", kurią jiem "ufundino" amerikiečiai gimines.

CLASSIFIED ADS

WHOLESALE FURNITURE
Urmis Pardavimas Rakandų
Mokėdamas cash už rakandus, su taupaisi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paskuiete ir rasykite del daugiau informacijai. Visuotie nacionaliai žinomi daktai randaš pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6543 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051.

Patapkite Barberiu

Išmokiname barberio amato mokulini būdu už mažą mokesči. Imokėti reikia tik mažą dalele, o likusią sumą tenavus išmokuliamis. Atsiuntė rasykite arba telefonuokite plateaus žini: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 612 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5982.

REGĖJIMAS

GaliBut Pagerintas

Kartais laiknas varojimas akulų gali jums pazerinti regėjimą au visados. Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkatis patalsymui ir pririnkite mialui akuliu, kurie sustiprina ir pagerina juos akis.

DABAR GALIMA ISGYTYTI AKI-NUKS NUZEMINTA KAINA Duodame Pilna Garantija

BUDRIK Furniture House

Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Sustok bile kada dėl skanus užkandžio. Čia gausite saldiu hamburgeru, karstu kiltbeseiliu, minkštų gėrimų ir namie darytos chle.

Naudojam J. V. valdžios peržiūrėta jauitena dėl Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS

New Bunny Bun

3110 S. Halsted Street

M. KLARICH & SON

Kontraktorai ir Namų Budavotojai
Stacione ir pertalosome bungalows dviejų aukštų ir apartamentus: baiznyčias, mokyklas, garsofono stotis, garadzius ir kitus trobesius.
3117-19-21 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL. CALumet 6509

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį
Telefonas: YARDS 3146
Dr. V. A. ŠIMKUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAATY
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12, 2-4; vakarais 7-9
Šventadieniais 11 iki 12 ryto

Telefonas: Seeley 7330
Namų—Brunswick 0597
Dr. A. MONTVID, M. D.
WEST TOWN STATE BANK BLDG.
2400 West Madison Street
Valandos: 1-3 po pietų, 6-8 vakarais

Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namų—PRONG 1939
Dr. STRIKOLIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir 6-8 vakarais
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0036
Namų—Bevery 8244
Dr. T. DUNDULIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-9:30 p. m.
Sekmadieniais pagal sutartį

Phone: YARDS 5921
Residencijos—Kenswood 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 val.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Ofiso Telefonas: LAFArette 6668
Namų—PORTsmouth 6516
Dr. Marjan S. Swiont
4258 Archer Avenue
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kaiba Ristikai ir Lenkai
Valandos: nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9

Telefonas: HEMlock 8252
Anelia K. Jarusz
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6630 S. Western Avenue
CHICAGO
Valandos: 10 ryte iki 7 vakare
Išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, randaš:

Central Avenue
Beverly Shores
Indiana
Telefonas: Michigan City 2799-R3

Telefonas: YARDS 22 48
Dr. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
8-9 vakarais, Trečiadieniais susitarus

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampus Halsted Street

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Išlaiso
Phone: YARDS 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

VYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7825
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2879

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiom Bankietam Suteikiam Patarnavimą. Linksmas Patarnavimas Visiems

WISCONSIN POULTRY AND MARKET

3227 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausios rusies paukščiai ir švieži kiaušiniai,—ką tik atvežta nuo farmų. Kainos ir patarnavimas jus patenkins.
Tel. Victory 3144 F. Mockus, Sav.

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
Su Geriausiu Skoniu
P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

KONCERTAS

VASARIO-FEB.

16

1941

SOKOL HALL
2343 S. Kedzie Ave., Chicago

Gražus Programas

Rengia VILNIS

NEW BUNNY BUN

3110 S. Halsted Street

M. KLARICH & SON

Kontraktorai ir Namų Budavotojai
Stacione ir pertalosome bungalows dviejų aukštų ir apartamentus: baiznyčias, mokyklas, garsofono stotis, garadzius ir kitus trobesius.
3117-19-21 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL. CALumet 6509